

Ruimtelijke onderbouwing

Wellenberg 2 en Fortmonderweg 21

Eelerwoude werkt

met passie aan een mooi

en groen Nederland

Opdrachtnemer:

Eelerwoude

[Onze vestigingen](#)

088-1471100

info@eelerwoude.nl

www.eelerwoude.nl

Projectgegevens:

Datum: 4-8-2020

© 2020 Eelerwoude

Dit rapport is enkelzijdig opgemaakt..

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	5
1.1	Aanleiding.....	5
1.2	Ligging en begrenzing plangebied	5
1.3	Huidig planologisch regime	8
1.4	Leeswijzer	10
2	Planbeschrijving	11
2.1	Inleiding	11
2.2	Planbeschrijving Wellenberg 2	11
2.1	Planbeschrijving Fortmonderweg 21.....	14
3	Beleidskaders	18
3.1	Inleiding	18
3.2	Rijksbeleid.....	18
3.3	Provinciaal beleid, Omgevingsvisie en - verordening	21
3.4	Gemeentelijk beleid.....	30
3.5	Conclusie.....	32
4	Waardentoets	33
4.1	Inleiding	33
4.2	Natuurwaarden	33
4.3	Archeologische waarden	35
4.4	Cultuurhistorie.....	35
4.5	Water	35
4.6	Conclusie.....	38
5	Milieuaspecten.....	39
5.1	Inleiding	39
5.2	Bodem	39
5.3	Geluid	40
5.4	Luchtkwaliteit	40
5.5	Externe veiligheid	41
5.6	Wet geurhinder en veehouderij	44
5.7	Bedrijven en milieuzonering	44
5.8	Vormvrije m.e.r.-beoordeling	45

5.9	Leidingen	46
5.10	Verkeer en parkeren	46
5.11	Conclusie.....	46
6	Uitvoerbaarheid	47
6.1	Inleiding	47
6.2	Ruimtelijke uitvoerbaarheid	47
6.3	Maatschappelijke uitvoerbaarheid.....	47
6.4	Economische uitvoerbaarheid	47
6.5	Conclusie.....	48

Bijlagen:

- KGO-rapportage Wellenberg, herontwikkeling erf Wijhe
- Onderbouwing erfontwikkeling Fortmonderweg 21 Olst.
- Quickscan flora en fauna Wellenberg 2
- Vervolgonderzoek flora en fauna Wellenberg 2
- Activiteitenplan kerkuilen Wellenberg 2
- Quickscan Wet Natuurbescherming sloop varkensschuur Fortmonderweg 21, Fortmond
- Stikstofberekening De Wellenberg 2
- Verkennen bodemonderzoek De Wellenberg 2 – Wijhe, april 2019
- Verkennend en nader bodemonderzoek De Wellenberg 2 – Wijhe, juni 2020
- Samenvatting watertoets Wellenberg 2
- Toetsresultaat watertoets Wellenberg 2
- Samenvatting watertoets Fortmonderweg 21
- Toetsresultaat watertoets Fortmonderweg 21

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

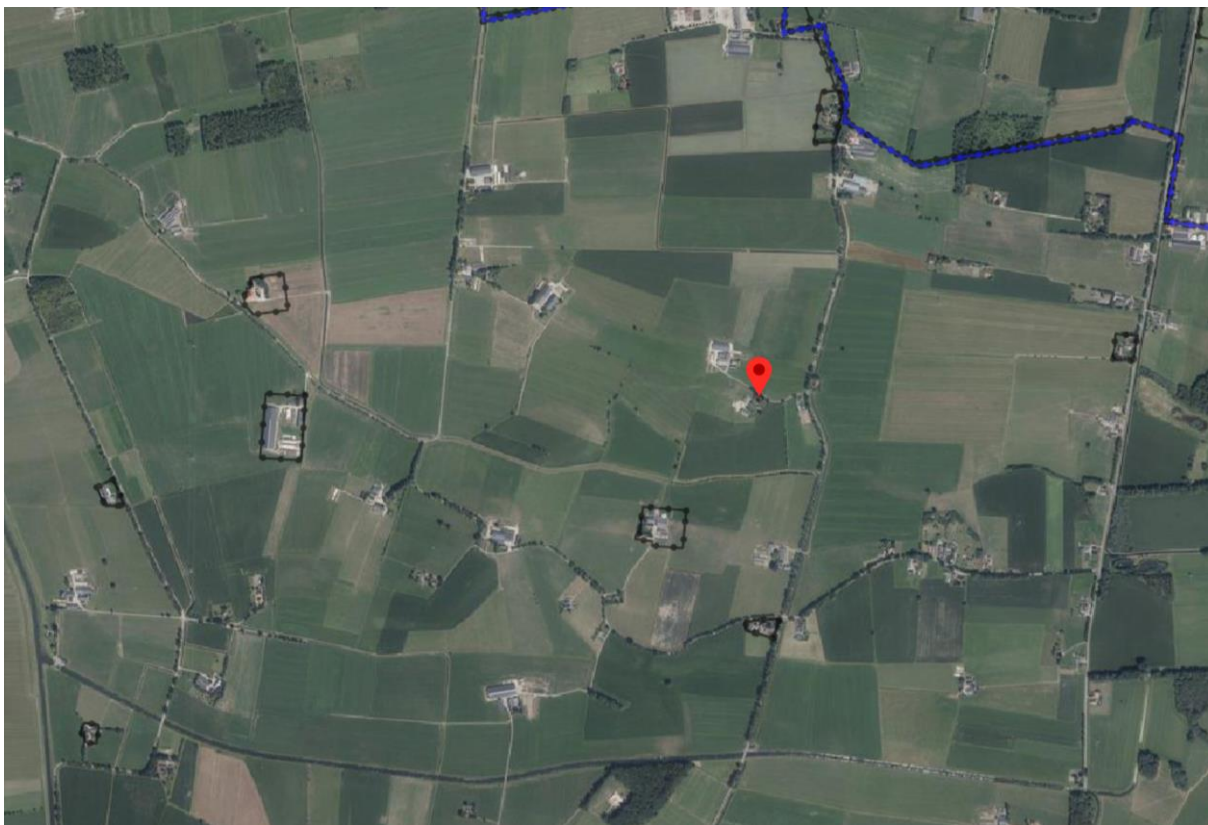
Het erf aan de Fortmonderweg 21 te Olst betreft een voormalig agrarisch bedrijf, wat inmiddels tot woonerf is getransformeerd. De bewoners willen met toepassing van de KGO-regeling 260 m² aan landschapsontsierende bedrijfsbebouwing slopen en circa 2 hectare nieuwe natuur ontwikkelen. Daarnaast wil men de asbest dakbedekking van de overige schuren verwijderen, de schuren verfraaien en het erf inrichten met streekeigen erfbeplanting en aandacht voor biodiversiteit. Op basis van deze kwaliteitsinvesteringen mag ter compensatie in beginsel één woningbouwkavel worden gerealiseerd.

Op het erf aan de Wellenberg 2 te Wijhe was een agrarisch bedrijf gevestigd. Dit bedrijf is inmiddels gestaakt. Naast bedrijfsgebouwen is er één bedrijfswoning met aangebouwd bijgebouw (de voormalige woonboerderij) aanwezig. De huidige eigenaar wil het erf transformeren naar een woonerf, en de bedrijfsgebouwen (circa 710 m²) slopen. Op basis van deze kwaliteitsinvesteringen mag ter compensatie in beginsel één woningbouwkavel worden gerealiseerd.

Het erf aan de Fortmonderweg 21 betreft geen geschikt erf voor het realiseren van een compensatiewoning. Hiertoe is besloten beide compensatiekavels te realiseren op het erf aan de Wellenberg 2. Dit erf is hiertoe geschikt, en het erf wordt landschappelijk ingepast.

1.2 Ligging en begrenzing plangebied

Het plangebied betreft enerzijds het erf aan de Wellenberg 2 te Wijhe en het direct omliggende gebied. Het erf ligt in het buitengebied van de gemeente Olst-Wijhe, ten noorden van de kern Wijhe. In figuur 1 is de ligging van het erf weergegeven. Figuur 2 betreft een luchtfoto van het erf en het direct omliggende gebied. De exacte begrenzing van het plangebied is weergegeven op de verbeelding behorend bij het bestemmingsplan.

Figuur 1: Ligging erf Wellenberg 2, weergegeven op luchtfoto (bron: www.ruimtelijkeplannen.nl)

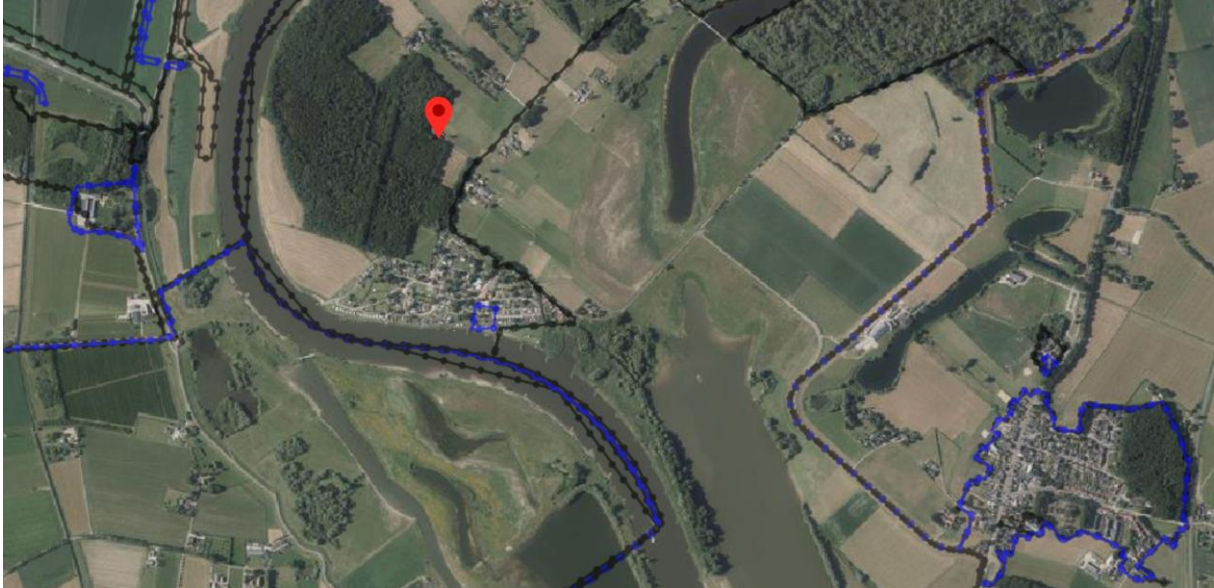

Figuur 2: Luchtfoto van het erf Wellenberg 2 en de directe omgeving

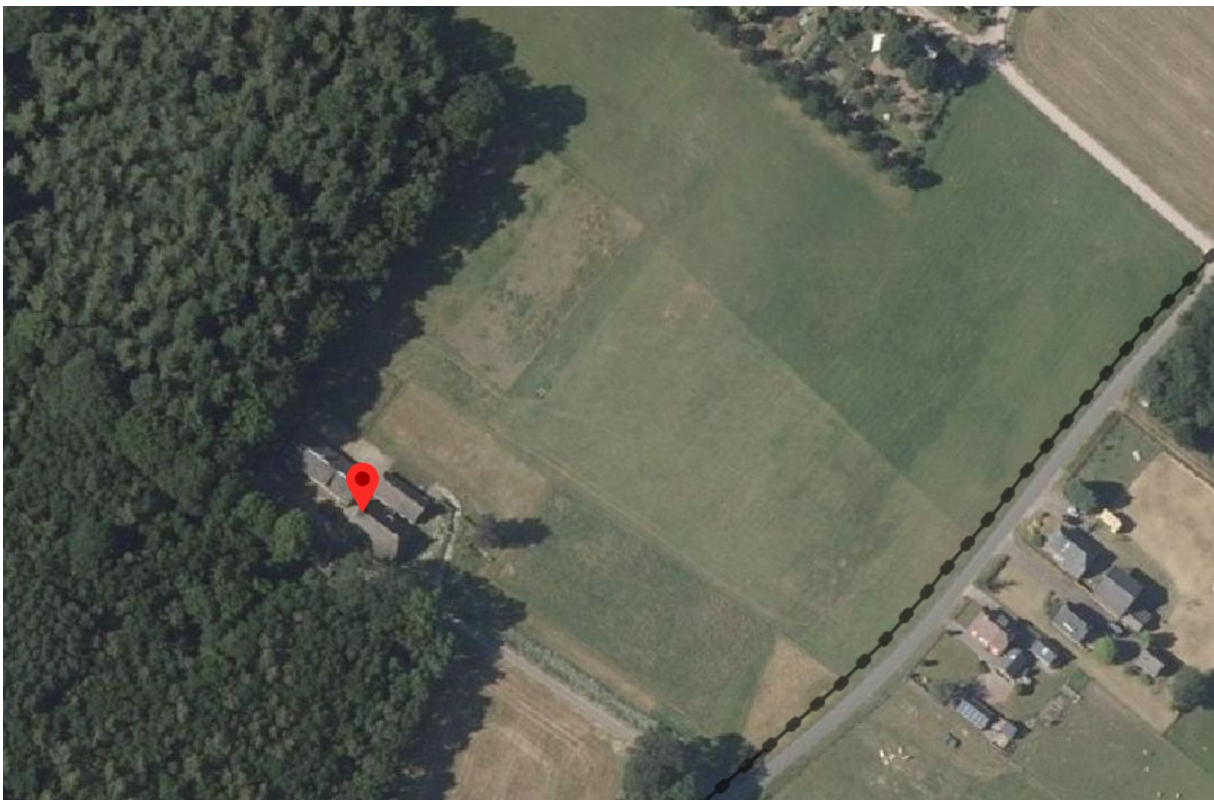

Eelerwoude

www.eelerwoude.nl

Ook het erf Fortmonderweg 21 te Olst maakt onderdeel uit van het plangebied. Zie figuur 3 voor de ligging van dit erf, ten westen van de kern Den Nul. Figuur 4 betreft een luchtfoto van het erf en op figuur 5 is weergegeven op welke agrarische gronden nieuwe natuur wordt gerealiseerd. De exacte begrenzing van het plangebied is weergegeven op de verbeelding behorend bij het bestemmingsplan.

Figuur 3: Ligging erf Fortmonderweg 21 op luchtfoto (bron: www.ruimtelijkeplannen.nl)

Figuur 4: Luchtfoto van het erf Fortmonderweg 21 en de directe omgeving

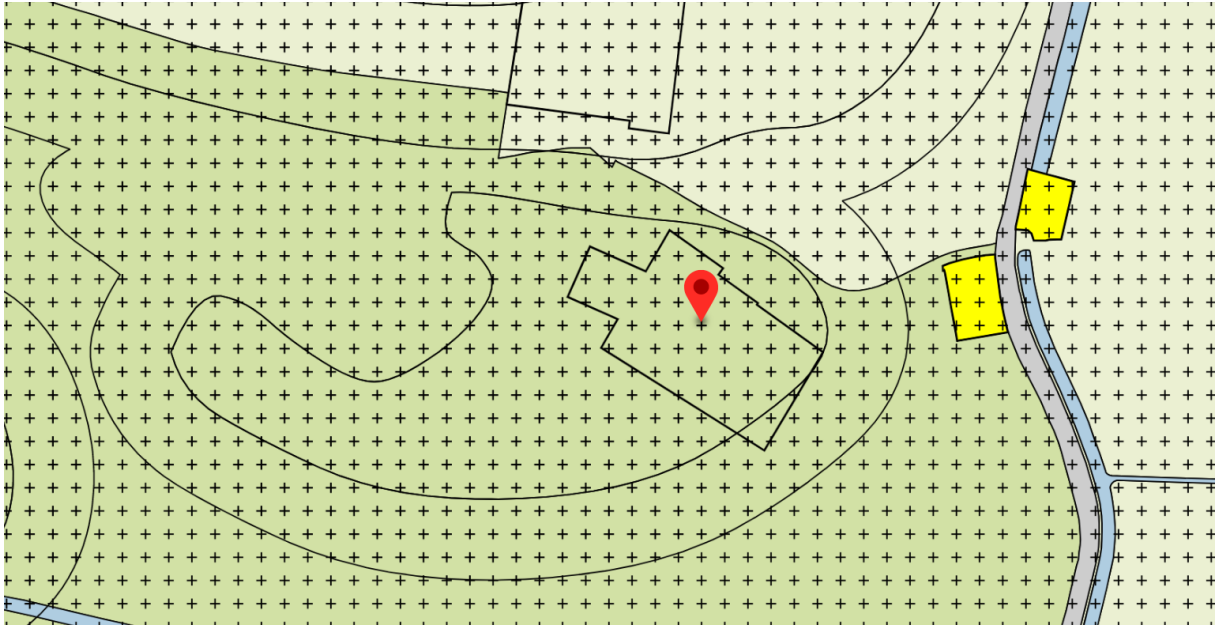
Figuur 5: Met donkergroene kleur is weergegeven op welke agrarische gronden nieuwe natuur wordt gerealiseerd, nabij het erf Fortmonderweg 21

1.3 Huidig planologisch regime

De voorgenomen ontwikkeling aan de Wellenberg 2 is gelegen binnen het bestemmingsplan 'Buitengebied Olst-Wijhe'. Dit bestemmingsplan is vastgesteld op 21 mei 2012. De gronden met betrekking tot het voorliggende plan hebben in dit bestemmingsplan de enkelbestemming 'Agrarisch met waarden – Landschapswaarden', met grotendeels de aanduiding 'bouwvlak', zoals is weergegeven in figuur 6. Daarnaast geldt de gebiedsaanduiding 'reconstructiewetzone – verwevingsgebied' en gelden de dubbelbestemmingen 'Waarde – Archeologie – 1' en 'Waarde – Landschap – 2'.

Het voorgenomen plan past niet binnen het geldende bestemmingsplan, aangezien er geen agrarisch bedrijf meer actief zal zijn, de (voormalige) bedrijfswooning als burgerwooning gebruikt wordt en er twee nieuwe woningen worden gerealiseerd.

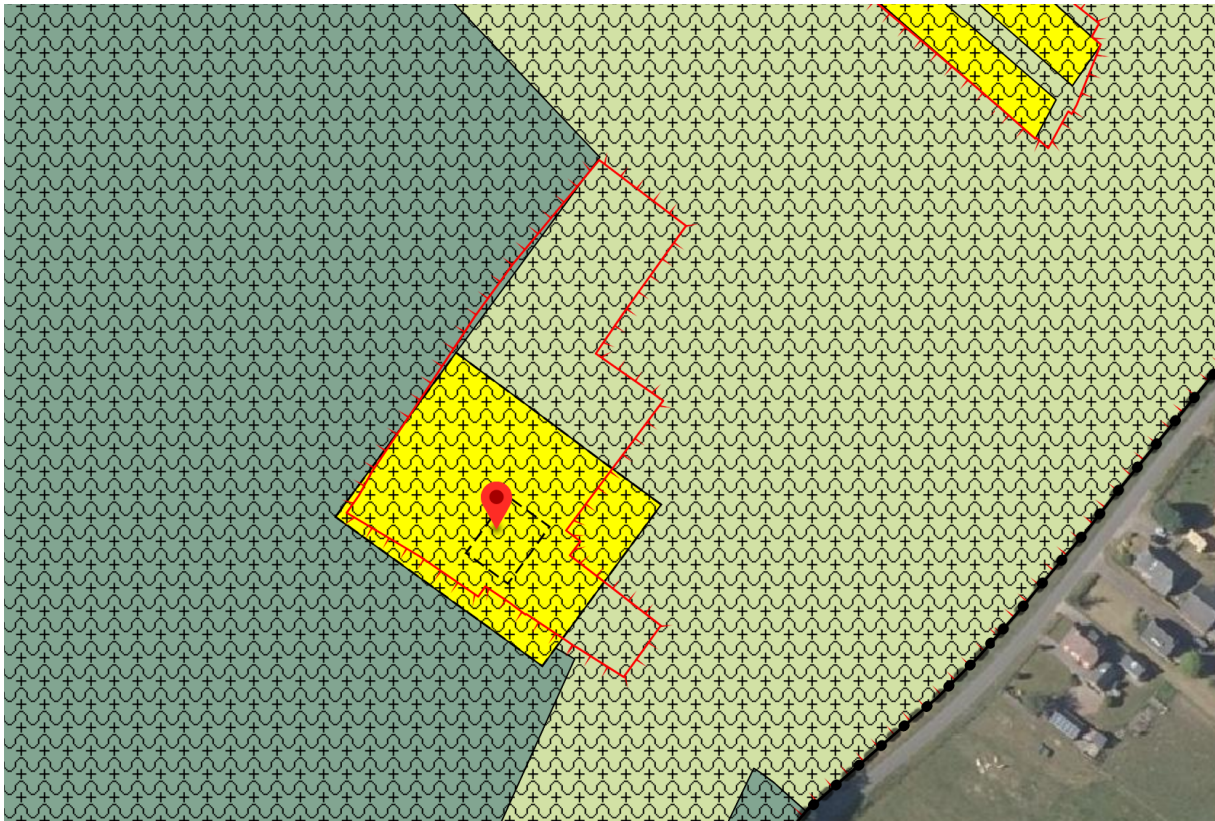

Figuur 6: Weergave erf Wellenberg 2 (en direct omliggend gebied) op verbeelding bestemmingsplan 'Buitengebied Olst-Wijhe'

De voorgenomen ontwikkeling op het erf Fortmonderweg 21 en op omliggende gronden is gelegen binnen het bestemmingsplan 'Uiterwaarden', welke is vastgesteld op 18 december 2017. Het erf heeft in dit bestemmingsplan de enkelbestemming 'Wonen', met de functieaanduiding 'specifieke vorm van wonen – voormalig agrarisch bedrijf' en de bouwaanduiding 'karakteristiek', zoals is weergegeven in figuur 7. Daarnaast gelden de dubbelbestemmingen 'Waterstaat – Waterstaatkundige functie' en 'Waarde – Archeologie 1'.

Op dit erf is, conform de geldende regels, 570 m² aan bijbehorende bouwwerken toegestaan. Aangezien er een schuur wordt gesloopt van 260 m², dient dit te worden gewijzigd in 310 m².

Aan de noordoostkant van het erf wordt circa 2 hectare nieuwe natuur gerealiseerd. Ter plaatse geldt de enkelbestemming 'Agrarisch met waarden – Landschapswaarden', de gebiedsaanduiding 'wetgevingszone – natura 2000', en de dubbelbestemmingen 'Waterstaat – Waterstaatkundige functie' en 'Waarde – Archeologie 1'. Hier dient de enkelbestemming te worden gewijzigd naar de bestemming 'Natuur'.

Figuur 7: Weergave erf Fortmonderweg 21 en omliggende gronden op verbeelding bestemmingsplan Uiterwaarden

1.4 Leeswijzer

De ruimtelijke onderbouwing is opgebouwd uit 6 hoofdstukken. In hoofdstuk 2 wordt eerst ingegaan op het voorgenomen plan. In hoofdstuk 3 komt het beleidskader aan bod. In dit hoofdstuk wordt een beschrijving gegeven van het van toepassing zijnde rijksbeleid, provinciaal beleid en gemeentelijk beleid. Het voorgenomen plan wordt daarbij getoetst aan dit beleid. Hoofdstuk 4 bevat een waardentoets. Hieruit blijkt welke waarden er in het plangebied aanwezig zijn en of deze worden aangetast door de ontwikkeling. In hoofdstuk 5 komen de relevante milieuaspecten aan bod. In hoofdstuk 6 wordt tot slot ingegaan op de ruimtelijke, maatschappelijke en economische uitvoerbaarheid.

2 Planbeschrijving

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt de huidige situatie weergegeven en wordt de voorgenomen ontwikkeling beschreven.

2.2 Planbeschrijving Wellenberg 2

2.2.1 Huidige situatie Wellenberg 2

Op het erf aan de Wellenberg 2 te Wijhe was een agrarisch bedrijf gevestigd. Dit bedrijf is inmiddels gestaakt. Er is één bedrijfswoning aanwezig, met aangebouwd bijgebouw (de voormalige boerderij). Deze gebouwen zijn in goede staat. Daarnaast zijn er twee landschapsontsierende bedrijfsgebouwen aanwezig, die hun functie inmiddels hebben verloren.

Figuur 8: Foto huidig erf Wellenberg 2

Het erf ligt in het buitengebied van de gemeente Olst-Wijhe, aan de noordkant van de kern Wijhe. Aan de oostkant van het erf liggen twee burgerwoningen, op meer dan 100 meter afstand. Aan de noordwestzijde van het erf ligt een agrarisch erf, op circa 80 meter afstand.

De Wellenberg ligt op een dekzandrug, omringd door dekzandvlaktes die zijn ontstaan door het verspoelen van dekzandruggen. Deze ontstaansgeschiedenis blijkt ook uit de mengelgronden die in het gebied liggen. Deze gronden zijn uniek in Nederland en ontstaan doordat de IJssel de komgronden overdekte met een dikke laag klei. Enkel de allerhoogste koppen bleven boven het water uitsteken. Op deze zandkoppen bouwden de boeren hun boerderijen en legden ze hun akkers aan. De komgronden werden gebruikt voor beweiding en hooiwinning. De boeren mengden de klei uit de komgronden met het zand op de akkers om zo de vruchtbaarheid van de akker aanzienlijk te verhogen. Op deze manier ontstonden in de loop van de eeuwen de mengelgronden.

Het erf betreft een relatief oud erf. Op de Hottingerkaart (1773 – 1794) staat dit erf al als bewoonde locatie aangeduid. In de omgeving van de bewoning lagen akkers omringd met houtwallen. Het landschap was rondom de dekzandrug kleinschalig door de omringende akkers. Ten noorden van de bewoning lag in de komgronden een open gebied. Inmiddels is het gebied opgebouwd uit gras- en bouwlanden die zonder opgaande grensbeplanting een open landschap vormen. De aangeplante hakhoutbossen uit het begin van de twintigste eeuw zijn aan het einde van dezelfde eeuw weer grotendeels verdwenen. Het komgebied is nu van het dekzand te onderscheiden door de kleinschaligere verkaveling.

2.2.2 Het voorgenomen plan Wellenberg 2

De huidige eigenaar wil het erf Wellenberg 2 transformeren naar een woonerf. De huidige bedrijfswoning blijft hierbij behouden, en wordt bestemd als burgerwoning. Ook het aangebouwde bijgebouw (de voormalige woonboerderij) blijft behouden. Deze gebouwen zijn in goede staat.

De twee landschapsontsierende bedrijfsgebouwen (van circa 710 m²) worden gesloopt. Ter compensatie hiervan, en ter compensatie van kwaliteitsinvesteringen op en rond het erf Fortmonderweg 21, worden twee nieuwe woningen met bijgebouwen op het bestaande erf gerealiseerd. Het erf wordt hierbij landschappelijk ingepast.

2.2.3 Inrichtingsplan Wellenberg 2

Ten behoeve van het voorgenomen plan aan de Wellenberg 2 is een inrichtingsplan opgesteld. Voor dit inrichtingsplan wordt verwezen naar de bijlage 'KGO-rapportage Wellenberg, Herontwikkeling erf Wijhe'. In deze paragraaf worden de hoofdlijnen van het inrichtingsplan weergegeven.

Ontwerphilosofie

In het ontwerp blijft de voormalige woonboerderij het hoofdgebouw. De andere gebouwen zijn ondergeschikt aan de boerderij. De huidige orthogonale structuur wordt gehandhaafd. Het erf herstelt het groene karakter van de erven, zoals in het gemeentelijke Landschapsontwikkelingsplan genoemd: 'Bebouwing en erfbeplantingen in losse setting op hogere gronden'. Als basis voor de erfopbouw is de historische opbouw gehanteerd. De nieuwe woningen worden ingepast met de achtererfkenmerken als uitgangspunt. Erfelementen die voor de rafelige contour zorgen, maar ook voor privacy zijn:

- Erfbosjes;
- Windsingel;
- Solitaire bomen

De nieuwe woningen zijn op het landschap georiënteerd en delen de oprit.

Beplanting

Op basis van de bodemsoort en grondwaterniveau kan het potentieel natuurlijke bostype van wintereiken-beukenbos ontstaan (PNV8). Dit is leidend geweest voor de soortkeuze van het beplantingsplan. Al het plantmateriaal wat wordt toegepast is inheems, waardoor het een grotere meerwaarde heeft voor de biodiversiteit. Bloei- en besdragende soorten vormen voor mens en dier een meerwaarde, dus waar mogelijk hebben deze een plek gekregen in het plan.

Figuur 9: Weergave inrichtingsplan erf Wellenberg 2

2.2.4 Beeldkwaliteit Wellenberg 2

In het inrichtingsplan (welke separaat is bijgevoegd), is ook een beeldkwaliteitsplan opgenomen. Deze is hierna samengevat.

Sfeer

Om het erfsilhouet te herstellen, is de stijl van de nieuwe bouwvolumes sober, zoals een schuur. De beplanting zorgt voor het zachte silhouet en verbindt de bouwvolumes.

Hoofdvorm en massa

De nieuwe gebouwen bestaan uit langvormige, uniforme bouwmassa's, die de praktische bouwstijl van agrarische gebouwen nabootst. Dakkapellen worden nagenoeg niet gebruikt.

Materialen

De gebruikte materialen in de woningen zijn natuurlijk: baksteen, hout en pannendaken en ook als zodanig herkenbaar. Glas wordt subtiel toegepast. Bijvoorbeeld door het toepassen van houten lamellen aan de gevel. Zeer ondergeschikt kan gebruik gemaakt worden van materialen zoals zink, beton, metaal, etc.

Detailering

De detailering van de schuurwoningen is zeer subtiel en het trekt niet de aandacht. Van een afstand blijft het een eenvoudig bouwwerk.

2.1 Planbeschrijving Fortmonderweg 21

2.1.1 Huidige situatie erf en omliggende gronden Fortmonderweg 21

De locatie Fortmonderweg 21 is gelegen in het buitengebied van Olst, in de buurtschap Fortmond. De buurtschap ligt midden in het natuurontwikkelingsgebied de Duursche Waarden, in een bocht van de IJssel tussen Deventer en Zwolle. Het is gelegen in de uiterwaarden (buitendijks). Fortmond is een bijzonder gebied, met bijzondere natuur- en cultuurhistorische waarden. Al decennia lang, is er vanuit verschillende beleidsdocumenten aandacht voor het behoud en het versterken van de bijzondere natuurwaarden van dit unieke uiterwaardengebied. Voorbeelden van reeds afgeronde projecten zijn Plan Ooievaar en de aanleg van een hoogwatergeul t.b.v. waterveiligheid, natuur en recreatie. Het grootste deel van Fortmond is aangewezen als Natura2000 gebied (Rijntakken (deelgebied Uiterwaarden IJssel)). De meeste gronden van Fortmond zijn ingericht als natuur en/of worden extensief beheerd. Het aantal agrarische bedrijven in het gebied is de afgelopen jaren sterk verminderd. Op dit moment zijn er nog maar twee agrarische bedrijven actief, waarvan het ene bedrijf zeer extensief is en het tweede bedrijf de gronden vrijwel allemaal binnendijs (buiten Fortmond) heeft liggen.

Op het erf is een aantal voormalige agrarische opstallen aanwezig, die grotendeels ten dienste staan aan het huidige gebruik. De schuren betreffen een kapschuur, welke in gebruik is als opslagruimte voor hout en materieel voor het beheer van de gronden, een kleine vee stalling en een carport met veranda. Deze schuren staan aan de noordwestzijde van het erf tegen de bosrand aan. Ze zijn vanaf de openbare weg niet tot nauwelijks zichtbaar. Naast deze nog in gebruik zijnde schuren is op het erf een voormalige varkensstal aanwezig. Deze stal, met een

oppervlakte van 260 m², staat direct achter de woonboerderij, is vanaf de openbare weg goed zichtbaar en landschapsontsierend. Op de kapschuur na, zijn de opstallen voorzien van een asbest dakbedekking.

2.1.2 Het voorgenomen plan Fortmonderweg 21 en omliggende gronden

De bewoners van het erf zijn voornemens de voormalige varkensstal met een oppervlakte van 260 m² te slopen (zie figuur 10). Naast de sloop van de landschapsontsierende schuur, zijn de bewoners voornemens circa 2 hectare nieuwe natuur te ontwikkelen (zie figuur 5), de asbest dakbedekking van de overige schuren te verwijderen, de schuren te verfraaien en het erf in te richten met streekeigen erfbepanting en aandacht voor biodiversiteit. Als tegenprestatie voor genoemde kwaliteitsinvesteringen, wordt een woningbouwkwel ontwikkeld op de locatie Wellenberg 2 te Wijhe.

Figuur 10: Weergave bebouwing op het erf Fortmonderweg 21

2.1.3 Inrichtingsplan erf en omliggende gronden Fortmonderweg 21

Ten behoeve van het plan is een inrichtingsplan opgesteld voor het erf en de omliggende gronden aan de Fortmonderweg 21, welke is opgenomen in het bijgevoegde document 'Onderbouwing erfontwikkeling Fortmonderweg 21 Olst'. Deze paragraaf bevat een korte samenvatting van dit inrichtingsplan.

Het erf Fortmonderweg 21 wordt ingericht met streekeigen erfbepanting (zie figuur 11). Verschillende (meidoorn)hagen, een kruidenrijke bloemenweide, verschillende borders en een hoogstam fruitgaard maken in ieder geval deel uit van het plan. Verder wordt het erf natuurlijk ingericht met als doel zo veel mogelijk ruimte te bieden aan flora en fauna en daarmee een grote biodiversiteit. Het landschapsontwikkelingsplan (LOP), de

structuurvisie Olst-Wijhe en de folder mijn natuurerf (Landschap Overijssel) vormen belangrijke inspiratiebronnen.

Figuur 11: Weergave inrichtingsplan erf Fortmonderweg 21

Aan de noordoostzijde van het erf wordt circa twee hectare agrarische grond omgevormd naar natuur. Deze twee hectare is weergegeven in figuur 12 met de groene arcering. De overige 1,14 hectare, weergegeven met de gele arcering, wordt ingezet ter ondersteuning van de natuurontwikkeling.

Figuur 12: Weergave gronden Fortmonderweg 21 welke natuurlijk worden ingericht

In eerste instantie wordt gericht op de ontwikkeling van kruiden en faunarijck grasland. Indien dit stadium is bereikt wordt gericht op de ontwikkeling van droog schraalland. Het eindbeeld wordt uiteraard mede bepaald door de potenties van de gronden. In veel situaties kan het perfecte droog schraalland niet worden geëvenaard en is er sprake van een overgangssituatie. In het bijgevoegde document 'Onderbouwing erfontwikkeling Fortmonderweg 21 Olst' is uitgebreid weergegeven hoe deze gronden worden ingericht en beheerd.

3 Beleidskaders

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt het relevante beleid dat betrekking heeft op het plangebied en de voorgenomen ontwikkeling beschreven. Het wordt benaderd vanuit het Rijks-, provinciaal- en gemeentelijk beleid. Het voorgenomen plan wordt getoetst aan dit beschreven beleid.

3.2 Rijksbeleid

3.2.1 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) bevat de visie van het Rijk op de ruimtelijke ontwikkeling van Nederland. Het Rijk streeft naar een krachtige aanpak die ruimte geeft aan regionaal maatwerk, de gebruiker voorop zet, investeringen prioriteert en ruimtelijke ontwikkelingen en infrastructuur met elkaar verbindt. In het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) zijn regels opgenomen om het beleid uit de SVIR te verwezenlijken. In de structuurvisie schetst het Rijk ambities voor Nederland in 2040. Uitgaande van de verantwoordelijkheden van het Rijk zijn de ambities uitgewerkt in rijksdoelen tot 2028, daarbij is aangegeven welke nationale belangen aan de orde zijn. De tijdshorizon is gesteld omdat in de loop van de tijd nieuwe ontwikkelingen en opgaven kunnen vragen om bijstelling van de rijksdoelen. Voor de ambities zijn rijksinvesteringen slechts één van de instrumenten die worden ingezet. Kennis, bestuurlijke afspraken en kaders kunnen ook worden ingezet. De huidige financiële rijkskaders (begroting) zijn randvoorwaardelijk voor de concrete invulling van die rijksambities. De ruimtelijke waarden die het nationaal belang waarborgen zijn opgenomen in 13 verschillende belangen. In de structuurvisie wordt ook aangegeven op welke wijze het Rijk deze belangen wil verwezenlijken. Dit zorgt voor een duidelijk overzicht in één document gezamenlijk met de doelen die het Rijk heeft opgesteld.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

Het onderhavige plan betreft een relatief kleinschalige ontwikkeling die geen inbreuk maakt op nationale belangen.

3.2.2 Barro en Bro

Het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) is op 30 december 2011 in werking getreden. In het Barro wordt een aantal projecten die van rijksbelang zijn met name genoemd en met behulp van digitale kaartbestanden exact ingekaderd. Per project worden vervolgens regels gegeven waaraan ruimtelijke plannen moeten voldoen.

Binnen het Barro worden de volgende onderdelen besproken:

- Project Mainportontwikkeling Rotterdam
- Kustfundament
- Grote rivieren
- Waddenzee en waddengebied
- Defensie

- Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde

In oktober 2012 is het besluit aangevuld met de ruimtevraag voor de onderwerpen veiligheid op rijkswegen, toekomstige uitbreiding van infrastructuur, de elektriciteitsvoorziening, de EHS/NNN, de veiligheid van primaire waterkeringen, reserveringsgebieden voor hoogwater, maximering van het de verstedelijkingsruimte in het IJsselmeer en is het onderwerp duurzame verstedelijking in regelgeving opgenomen. De 'ladder voor duurzame verstedelijking' is in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) geïntroduceerd en vastgelegd als procesvereiste in het Besluit ruimtelijke ordening (bij besluit van 21 april 2017 is het Besluit ruimtelijke ordening gewijzigd in verband met de aanpassing van de 'ladder voor duurzame verstedelijking'). Het Bro (artikel 3.1.6 lid 2) bepaalt dat voor nieuwe stedelijke ontwikkelingen de treden van de ladder moet worden doorlopen. Doel van de ladder voor duurzame verstedelijking is een goede ruimtelijke ordening in de vorm van een optimale benutting van de ruimte in stedelijke gebieden. Met de ladder voor duurzame verstedelijking wordt een zorgvuldige afweging en transparante besluitvorming bij alle ruimtelijke en infrastructurele besluiten nagestreefd.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

In het voorliggende plan worden voormalige bedrijfsgebouwen gesloopt en wordt de realisatie van twee nieuwe woningeenheden mogelijk gemaakt (waarbij één een verplaatsing betreft). Blijkens jurisprudentie wordt een dergelijke kleinschalige ontwikkeling niet aangemerkt als een stedelijke ontwikkeling in de zin van de Bro. Een verdere toetsing aan de ladder voor duurzame verstedelijking is daarmee niet noodzakelijk. Het onderhavige plan heeft verder geen betrekking op de overige benoemde onderdelen in het Barro.

3.2.3 Wet natuurbescherming

Doel van de Wet natuurbescherming is driedig:

- bescherming van de biodiversiteit in Nederland;
- decentralisatie van verantwoordelijkheden;
- vereenvoudiging van regels.

Voor beschermde Natura 2000-gebieden geldt dat er voor projecten en handelingen geen verslechtering van de kwaliteit van de habitats of een verstorend effect op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen, mag optreden. Binnen de Natura 2000-gebieden zijn de Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebied te onderscheiden. De Vogelrichtlijn (vastgesteld in 1979) is een regeling van de Europese Unie (EU) die tot doel heeft alle in het wild levende vogelsoorten op het grondgebied van de EU te beschermen. De lidstaten van de EU zijn verplicht voor alle vogelsoorten die in hun land leven leefgebieden van voldoende grootte en kwaliteit te beschermen. De Europese Habitatrichtlijn (vastgesteld in 1992) beoogt de biologische diversiteit te waarborgen door het instandhouden van de (half)natuurlijke leefgebieden en de wilde flora en fauna. De Habitatrichtlijn is gericht op de bescherming van soorten en natuurlijke habitats. Hiervoor zijn eveneens speciale beschermingszones aangemeld.

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van Natura 2000-gebied. In de directe omgeving van het plangebied, met name aan de Fortmonderweg 21, ligt het Natura 2000 gebied 'Rijntakken'. De voorgenomen natuurontwikkeling op deze locatie, sluit hier goed op aan. De aard en kleinschaligheid van de werkzaamheden van de ontwikkeling maakt dat eventuele effecten uitsluitend tot het plangebied zelf beperkt blijven. Een uitgebreide toetsing van het plan aan de wet- en regelgeving m.b.t. natuurbescherming (o.a. m.b.t. soortenbescherming) is opgenomen in paragraaf 4.2. Hieruit blijkt dat het voorgenomen plan voldoet aan de wet- en regelgeving.

3.2.4 Waterbeleid van de 21^e eeuw

Door het toenemend hoogwater in rivieren, wateroverlast, een versnelde stijging van de zeespiegel en groeiende behoefte aan schoon drinkwater is het Waterbeleid 21^e eeuw vormgegeven. Het oude systeem van waterbeheer waarbij de nadruk werd gelegd het scheiden en gescheiden houden van land en water is niet in staat om toekomstige ontwikkelingen op te vangen. Om Nederland de komende eeuwen veilig, leefbaar en aantrekkelijk te houden is een omslag in het waterbeleid en denken over water noodzakelijk. Samengevat komt het er op neer dat water weer de ruimte moet krijgen in plaats van worden ontnomen. Daarbij wordt de strategie gevoerd van vasthouden, bergen en tenslotte afvoeren. Dit principe gaat ervan uit dat een overvloed aan water allereerst wordt opgevangen waar deze ontstaat. Water wordt hierbij niet meer zo snel mogelijk afgevoerd, maar zolang mogelijk wordt vastgehouden. Wanneer vasthouden niet meer mogelijk is, zal dit geborgen worden in daarvoor toegewezen gebieden. Door het water zo lang mogelijk vast te houden wordt tevens verdroging voorkomen. Zo wordt het watertekort bestreden. Pas als het niet anders kan, wordt het water afgevoerd.

In het kader van een goede ruimtelijke ordening betekent dit dat in dit voorliggende plan tevens is gekeken hoe op verstandige wijze om te gaan met het vasthouden, bergen en afvoeren van regenwater. In hoofdstuk vier van deze ruimtelijke onderbouwing wordt nader ingegaan op de waterhuishoudkundige gevolgen van het onderhavige plan. Er wordt voldaan aan het principe vasthouden, bergen en tenslotte afvoeren. Het regenwater kan infiltreren in de grond.

3.2.5 Besluit externe veiligheid buisleidingen

Het Besluit externe veiligheid en buisleidingen (Bevb) regelt de taken en verantwoordelijkheden van de leidingexploitant en de gemeenten. Het besluit en bijbehorende regeling zijn op 1 januari 2011 in werking getreden. Gemeenten zijn hierbij verplicht om bij het opstellen van bestemmingsplannen rekening te houden met het volgende:

- Ruimtelijke reservering opnemen voor plaatsgebonden risico (PR) en verantwoording van groepsrisico (GR). Binnen de PR 10^{-6} risicocontour mogen geen kwetsbare objecten aanwezig zijn en zo mogelijk ook geen beperkt kwetsbare objecten. Het verwachte aantal aanwezigen binnen het invloedsgebied van de buisleiding moet worden verantwoord. Dat invloedsgebied reikt bij brandbare vloeistoffen tot net buiten de 10^{-6} contour, voor leidingen met aardgas en chemicaliën moet dat per geval berekend worden.
- Ruimtelijke reservering opnemen voor de belemmeringenstrook met aanlegvergunningstelsel: de voor onderhoud gereserveerde ruimte bedraagt ten minste 5 meter aan beide zijden van de leiding.
- De ruimtelijke reserveringen zijn binnen vijf jaar verwerkt in bestemmingsplannen.

In paragraaf 5.5 wordt het voorgenomen plan getoetst ten aanzien van het aspect externe veiligheid.

3.2.6 Conclusie Rijksbeleid

De voorgenomen ontwikkeling past binnen de kaders van het Rijksbeleid. Vanuit relevante beleidsdocumenten en regelgeving werken geen randvoorwaarden of uitgangspunten rechtstreeks door op het voorgenomen plan. In hoofdstuk 4 van deze ruimtelijke onderbouwing wordt nader ingegaan op de waterhuishoudkundige gevolgen

van het plan, is de toetsing aan de Wet natuurbescherming opgenomen en in hoofdstuk 5 wordt de ontwikkeling getoetst ten aanzien van het aspect externe veiligheid.

3.3 Provinciaal beleid, Omgevingsvisie en -verordening

De Omgevingsvisie Overijssel betreft een integrale visie. Het plan is op 1 juli 2009 vastgesteld door Provinciale Staten en op 1 september 2009 in werking getreden. De twee grote thema's van de Omgevingsvisie zijn duurzaamheid en ruimtelijke kwaliteit. Deze thema's zijn in de Omgevingsverordening in definities verankerd. De definitie van duurzaamheid luidt: "duurzame ontwikkeling voorziet in de behoefte aan de huidige generatie, zonder voor toekomstige generaties de mogelijkheden in gevaar te brengen om ook in hun behoeften te voorzien". Duurzaamheid vraagt om een transparante afweging van ecologische, economische en sociaal-culturele beleidsambities. De definitie van ruimtelijke kwaliteit luidt: "het resultaat van menselijk handelen en natuurlijke processen dat de ruimte geschikt maakt en houdt voor wat voor mens, plant en dier belangrijk is". Ruimtelijke kwaliteit is het resultaat van menselijk handelen en natuurlijke processen. De provincie wil ruimtelijke kwaliteit realiseren door, naast bescherming, vooral in te zetten op het verbinden van bestaande kwaliteiten en nieuwe ontwikkelingen.

De provincie heeft een hoofdambitie, zorgen voor een toekomstvaste groei van welvaart en welzijn met daarbij een verantwoord beslag op de beschikbare natuurlijke hulpbronnen en voorraden. Enkele belangrijke beleidskeuzes waarmee de provincie haar ambities wil realiseren zijn:

- Herstructurering: Er wordt ingezet op een breed spectrum aan woon-, werk- en mixmilieu's, dorpen en steden worden gestimuleerd om hun eigen kleur te ontwikkelen.
- Hoofdinfrastructuur: Investeren in wegverkeer: trein, fiets, waar veiligheid en doorstroming centraal staan.
- SER-ladder: Zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik toepassen bij bebouwing door hantering van de 'SER-ladder'. Deze methode maakt eerst het gebruik van de ruimte, die wordt geoptimaliseerd, daarna de wordt toepassing van meervoudig ruimtegebruik onderzocht, vervolgens de mogelijkheid om het ruimtegebruik uit te breiden. Hierbij is afstemming tussen gemeenten over woningbouwprogramma's en bedrijfslocaties noodzakelijk.
- Plannen: Ruimtelijke plannen ontwikkelen aan de hand van gebiedskenmerken en keuzes voor duurzaamheid.

3.3.1 Actualisatie Omgevingsvisie- en verordening

Provinciale Staten hebben op 3 juli 2013 de actualisatie Omgevingsvisie vastgesteld, evenals de actualisatie van de verordening. Daarmee staat onder andere ook de herbegrenzing van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) / Natuurnetwerk Nederland (NNN) vast. Binnen de begrenzing van de NNN heeft de provincie de gronden opgenomen die nodig zijn om de doelen te halen voor Natura 2000. Voor de begrenzing van de ontwikkelopgave Natura 2000 heeft de provincie gebiedsdocumenten en maatregelkaarten laten opstellen. Voor het realiseren van de NNN en de Ontwikkelopgave Natura 2000 zijn landbouwgronden nodig. Deze gronden worden gebruikt voor het realiseren van nieuwe natuur of om maatregelen te nemen voor de naastgelegen natuurgebieden. Deze maatregelen zorgen veelal voor vernatting van de gronden en/of hebben betrekking op minder of geen bemesting. Hierdoor worden deze gebieden minder of ongeschikt voor de landbouw.

Op 12 april 2017 hebben Provinciale Staten de Omgevingsvisie Overijssel 2017 'Beken kleur' en de Omgevingsverordening Overijssel 2017 vastgesteld. Met de vaststelling van het nieuwe Omgevingsbeleid is invulling gegeven aan de:

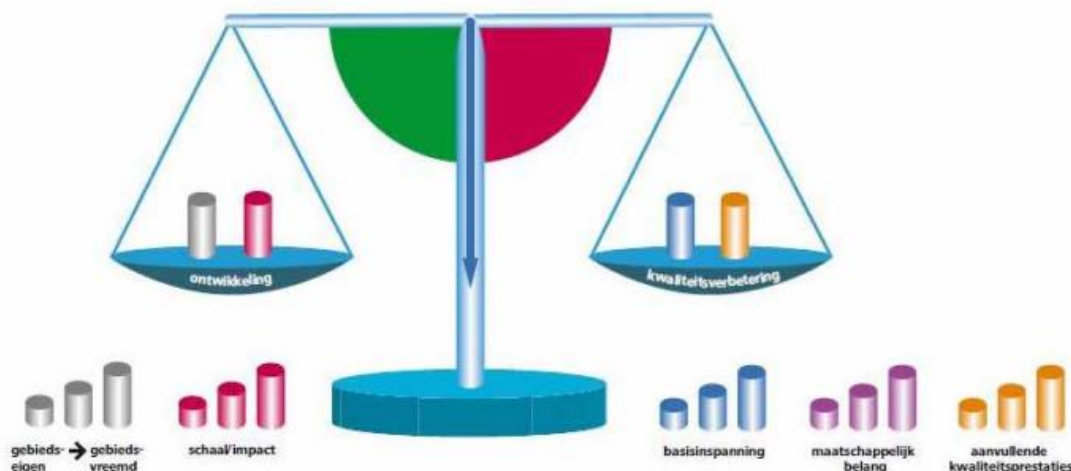
1. verdieping van de thema's energietransitie, logistiek, agro & food, bestaand bebouwd gebied en ondergrond;
2. verruiming van de mogelijkheden voor het (onder voorwaarden) toekennen van een woonbestemming aan permanent bewoonde recreatiewoningen;
3. aanpassing van de Omgevingsvisie aan de huidige tijd met het verleidelijke verhaal van Overijssel. Hoe ziet Overijssel er in 2030 uit, met doorkijk naar 2050?;
4. verwerking van reeds genomen PS besluiten over de onderwerpen ADT/TBT, drinkwater/grondwaterbeleid, landgoederen, cultuurhistorie (CHW-kaart), mobiliteit, natuur, ondergrond, ruimtelijk economisch beleid, veiligheid en gezondheid (modernisering milieubeleid), water, luchtvaartbeleid, rode draden duurzaamheid, sociale kwaliteit en ruimtelijke kwaliteit, bestuursfilosofie, instrument reprogrammeren, instrument ladder duurzame verstedelijking;
5. uitvoering in de context van 'de andere overheid' en de participatiesamenleving.

Voor het voorliggende plan is het met name van belang dat het plan geen negatieve invloed op de NNN en de Natura 2000 heeft. Dit is nader onderbouwd in paragraaf 4.2.

3.3.2 Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving

Door de Omgevingsvisie is het eerdere detailkader, zoals o.a. 'Rood voor Rood', 'Rood voor Groen' en 'Nieuwe landgoederen' vervallen en is er een nieuw document opgesteld: de 'Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving' (KGO). KGO is vastgelegd in de provinciale verordening (artikel 2.1.6). De KGO gaat er vanuit dat er ruimte is voor grootschalige uitbreidingen en nieuwe functies in het buitengebied, uitsluitend indien hier sociaal economische en/of maatschappelijke redenen voor zijn en er is aangetoond dat het verlies aan ecologische en/of landschappelijke waarden in voldoende mate wordt gecompenseerd door investeringen ter versterking van de ruimtelijke kwaliteit in de omgeving. Twee principes zijn leidend;

- Elke ontwikkeling dient bij te dragen aan een versterking van de ruimtelijke kwaliteit;
- De ontwikkelingsruimte die men krijgt dient in evenwicht te zijn met investeringen in de ruimtelijke kwaliteit.

Figuur 13: Ruimtelijke kwaliteitsimpuls, verbeelding van de balans

Uitgangspunt is dat plannen ontwikkelingsruimte krijgen als deze passen binnen het generieke beleid en de ontwikkelingsperspectieven van de provincie en worden uitgewerkt conform de gebiedskenmerken. Voorwaarde daarbij is dat de geboden ontwikkelingsruimte in evenwicht is met de te leveren kwaliteitsprestaties. Bij elke ontwikkeling hoort een basisinspanning in de vorm van een goede ruimtelijke inpassing zoals situering van gebouwen en erfbeplanting. Voor het bepalen van de hoogte van aanvullende kwaliteitsprestaties wordt het plan getoetst aan de hand van de volgende drie variabelen:

- Is de ontwikkeling gebiedseigen of gebiedsvreemd;
  - Wat is de schaal van de ontwikkeling en de impact op de omgeving;
  - Dient het initiatief een eigen belang of ook maatschappelijke belangen.
-
- *Gebiedseigenheid van de ontwikkeling*

In het voorliggende plan worden op twee locaties voormalige bedrijfsgebouwen gesloopt, wordt asbest gesaneerd, wordt erfverharding verwijderd, wordt op één locatie nieuwe natuur gerealiseerd en wordt op één locatie de realisatie van twee nieuwe wooneenheden mogelijk gemaakt. De transformatie van het voormalige agrarische erf aan de Wellenberg 2 tot woonerf past goed in dit gebied. De functie is veelvoorkomend en de nieuwe bebouwing wordt gerealiseerd binnen de contouren van het huidige erf. Aan de Fortmonderweg 21 wordt circa 2 hectare agrarisch gebied, gewijzigd naar natuur. Dit betreft een kwaliteitsinvestering die aansluit op de huidige functies in dit gebied. Het erf aan de Fortmonderweg 21 wordt namelijk nu al deels omsloten door natuurgebied. De betrokken erven worden daarnaast landschappelijk goed ingepast en ingericht, met inheems plantmateriaal.

In zijn algemeenheid geldt dat hoe beter de nieuwe functies in het gebied passen, des te kleiner de vereiste extra investering is.

- *Schaal van de ontwikkeling en impact op de omgeving*

De nieuwe ontwikkelingen op beide locaties passen qua schaal goed in het landschap en zijn qua impact relatief klein, ook vergeleken met de huidige situatie. De ontwikkelingen worden op beide locaties goed ingepast in de omgeving.

- *Eigen belang versus maatschappelijke belangen*

Door de realisatie van twee nieuwe woningbouwkavels aan de Wellenberg 2 wordt de voorgenomen ontwikkeling op beide locaties economisch uitvoerbaar. De betrokken erven worden landschappelijk ingepast. Functies in de omgeving van het plangebied (bij beide erven) worden niet beperkt. Het totale project dient daarmee eigen belangen, maar ook maatschappelijke belangen.

Conclusie

Conclusie is dat het voorliggende plan past binnen het KGO beleid, zoals vastgelegd in artikel 2.1.6 van de Omgevingsverordening. De ontwikkelingsruimte die geboden wordt is in balans met de investeringen in ruimtelijke kwaliteit.

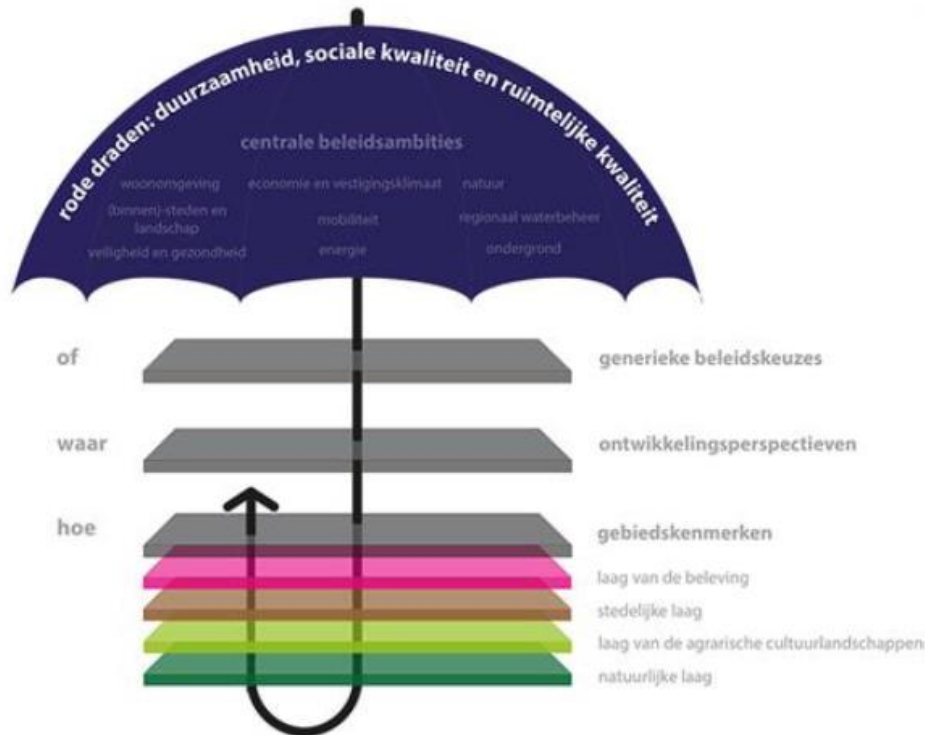
3.3.3 Uitvoeringsmodel Omgevingsvisie Overijssel

Om de opgaven, kansen, beleidsambities en ruimtelijke kwaliteitsambities van de provincie waar te maken bevat de Omgevingsvisie een uitvoeringsmodel. Dit model is gebaseerd op drie verschillende niveaus (zie figuur 14).

Aan de hand van deze drie niveaus kan worden bepaald of er een ruimtelijke ontwikkeling mogelijk is en er behoefte aan is, waar het past in de Omgevingsvisie en hoe het uitgevoerd kan worden.

De volgende niveaus komen aan de orde:

1. Generieke beleidskeuzes;
2. Ontwikkelingsperspectieven;
3. Gebiedskenmerken.

Figuur 14: Uitvoeringsmodel Omgevingsvisie Overijssel (Bron: Omgevingsvisie Overijssel 2017)

3.3.4 Generieke beleidskeuzes

Generieke beleidskeuzes vloeien voort uit keuzes van de EU, Rijk of de provincie. Deze keuzes kunnen bepalen of ontwikkelingen mogelijk zijn of niet. Het uitvoeringsmodel vraagt bij nieuwe ontwikkelingen dus eerst te kijken naar het niveau van generieke beleidskeuzes. Hierbij gaat het om de normen van de SER-ladder, de EHS/NNN, externe veiligheid, ligging in het grondwaterbeschermingsgebied, waterveiligheid etc. Geconstateerd wordt dat het voorliggende plan aangaande deze generieke beleidskeuzes niet op belemmeringen stuit. Wel maakt het plangebied gedeeltelijk deel uit van 'overstroombaar gebied'. Hiertoe dient een overstromingsparagraaf opgenomen te worden. Hier wordt op ingegaan in paragraaf 4.5.

2. Ontwikkelingsperspectieven

De opgaven, kansen, beleidsambities en ruimtelijke kwaliteitsambities voor de provincie zijn daarnaast geschetst in ontwikkelingsperspectieven voor de groene en stedelijke omgeving. Met de ontwikkelingsperspectieven wordt de ruimtelijke ontwikkelingsvisie van de provincie vorm gegeven. Het beleid voor de ontwikkelingsperspectieven

is vastgelegd in artikel 2.1.5 van de Omgevingsverordening. In dit artikel is bepaald dat gemotiveerd moet worden dat een voorziene ontwikkeling past binnen de vastgestelde ontwikkelingsperspectieven.

Het voorliggende plangebied aan de Wellenberg 2 ligt binnen het ontwikkelingsperspectief 'Agrarisch ondernemen in het grootschalige landschap' (zie figuur 15).

■ Ontwikkelingsperspectief Agrarisch ondernemen in het grootschalig landschap

Figuur 15: Weergave ontwikkelingsperspectief aan de Wellenberg 2 (Bron: Omgevingsvisie Overijssel 2017)

Bij dit perspectief ligt het accent op de agrarische productie; het zijn gebieden voor landbouw die bijdragen aan de kwaliteit van de grote open cultuurlandschappen. Dit ontwikkelingsperspectief omvat twee aspecten. Enerzijds open gebieden waar verdere modernisering en schaalvergroting van de landbouw royaal de ruimte krijgt en anderzijds gaat het om landbouwontwikkelingsgebieden (LOG's) die voorkomen in diverse landschapstypen en waar ruimte is voor ontwikkeling van intensieve veehouderij. Dit ontwikkelingsperspectief omvat de gebieden waar het ruimtelijk raamwerk van lanen, waterlopen, lintbebouwingen en bosstroken optimaal in harmonie zijn met deze schaalvergroting. De kwaliteitsambitie is om de diverse landschappen herkenbaar te houden ten opzichte van elkaar en verschillen en contrasten binnen deze landschappen te accentueren.

De voorgenomen ontwikkeling aan de Wellenberg 2, waarbij landschapsontsierende agrarische bebouwing (inclusief erfverharding) wordt gesloopt en twee nieuwe woningbouwkavels worden gerealiseerd, past binnen dit ontwikkelingsperspectief. Hoewel het agrarische erf definitief wordt omgevormd naar een woonerf, worden geen omliggende agrarische bedrijven in hun ontwikkeling beperkt. Het erf past bij de maat en schaal van het landschap en het erf wordt landschappelijk ingepast met inheems plantmateriaal.

Het erf en de omliggende gronden aan de Fortmonderweg 21 liggen binnen het ontwikkelingsperspectief 'Zone Ondernemen met Natuur en Water buiten het Natuurnetwerk Nederland'. De sloop van een voormalige varkensschuur en de wijziging van agrarische gronden naar natuurlijk ingerichte gronden, sluiten aan bij dit ontwikkelingsperspectief.

3. Gebiedskenmerken

In het provinciale beleid zijn voor alle gebieden gebiedskenmerken aangegeven. Het beleid voor deze gebiedskenmerken is vastgelegd in artikel 2.1.5 van de provinciale verordening. Hierin is bepaald dat inzichtelijk moet worden gemaakt dat voldaan wordt aan dit beleid. Wanneer in het beleid normerende uitspraken worden gedaan, voorziet het bestemmingsplan/ruimtelijke onderbouwing (voor zover deze uitspraken zich daarvoor lenen) in een (bestemmingsplan)regeling conform deze normerende uitspraken. Wanneer in het beleid richtinggevende uitspraken worden gedaan, voorziet het (bestemmings)plan (voor zover deze uitspraken zich daarvoor lenen) in een (bestemmingsplan)regeling conform deze richtinggevende uitspraken. De gebiedskenmerken zijn opgenomen in verschillende lagen; de natuurlijke laag, de agrarische cultuur laag, de stedelijke laag en de laag van de beleving. Op basis van deze kenmerken is er ingezoomd op het plangebied en gekeken welke specifieke kwaliteitsvoorwaarden en opgaven (normerend en richtinggevend) voor ruimtelijke ontwikkelingen van toepassing zijn.

Natuurlijke laag

De natuurlijke laag is ontstaan doordat abiotische en biotische processen inwerken op de ondergrond van bodem en geologie. Van oudsher bestaat er een sterke samenhang tussen het natuur- en watersysteem. Vervolgens heeft de natuurlijke laag plek en betekenis gekregen in het menselijke occupatieproces. Lange tijd is de natuurlijke laag sturend geweest voor een groot deel van de ruimtelijke ontwikkelingen. Mensen vestigden zich op de droge plekken en wegen werden aangelegd bij goed doorwaadbare plekken in de beek. Pas de laatste eeuw is deze samenhang door technische mogelijkheden verminderd en zijn de kwaliteiten van de natuurlijke laag aangetast. Het beter afstemmen van de ruimtelijke ontwikkelingen op de natuurlijke laag, kan voorkomen en er voor zorgen dat natuurlijke kwaliteiten weer medebepalend worden.

Het plangebied aan de Wellenberg 2 ligt in een dekzandvlakte en ruggen-gebied (zie figuur 16). De dekzandvlaktes beslaan een groot deel van de oppervlakte van de provincie. In de occupatiegeschiedenis zijn de dekzandvlaktes voor het overgrote deel in cultuur gebracht als essenlandschap, oude hoevenlandschap en heideontginningslandschap. Kenmerkend reliëf is op veel plaatsen vervlakt, bijvoorbeeld door egalisaties ten behoeve van de landbouw. De ambitie is de hoogteverschillen te versterken en het verschil in landschap met natuurlijke beplanting te accentueren.

■ Dekzandvlakte en ruggen

Figuur 16: Weergave kaart natuurlijke laag aan de Wellenberg 2, Omgevingsvisie Overijssel (Bron: Omgevingsvisie Overijssel)

Normierend uitgangspunt:

- Dekzandvlakten en ruggen krijgen een beschermende bestemmingsregeling, gericht op instandhouding van de hoofdlijnen van het huidige reliëf.

Richtinggevend uitgangspunten:

- Als ontwikkelingen plaatsvinden, dan dragen deze bij aan het beter zichtbaar en beleefbaar maken van de hoogteverschillen en het watersysteem. Beiden zijn tevens uitgangspunt bij (her)inrichting.
- Bij ontwikkelingen is de (strekings)richting van het landschap, gevormd door de afwisseling van beekdalen en ruggen, het uitgangspunt.

In het voorliggende plan vindt een ruimtelijke ontwikkeling plaats binnen het erf aan de Wellenberg 2. Voormalige bedrijfsgebouwen worden gesloopt, en erfverharding wordt verwijderd. De hoeveelheid erfverharding en het bouwvolume neemt af en bij de herinrichting wordt inheemse beplanting gebruikt. Hierdoor wordt het hoogteverschil weer beter beleefbaar. Met het plan wordt geen reliëf aangetast.

De sloop van de voormalige varkensstal en de natuurlijke inrichting van de gronden aan de Fortmonderweg 21 sluit aan op de daar geldende gebiedskenmerken van de natuurlijke laag 'Rivierengebied – rivier en uiterwaarden'. Hier zijn met name de instandhouding van een robuust watersysteem, de waterkwaliteit, ruimte voor water en de natuurkwaliteit van belang.

Laag van het agrarisch cultuurlandschap

In het agrarisch cultuurlandschap gaat het er om dat de mens inspeelt op de natuurlijke omstandigheden en die ten nutte maakt. Vanuit de nederzettingen zijn de omliggende gronden ooit ontgonnen, daardoor is er een sterke ruimtelijke en functionele relatie met het omringende landschap ontstaan. Afhankelijk van de stand van de techniek en de beschikbaarheid van meststoffen is door de eeuwen heen een geschakeerd patroon van akkers, weiden, hooiland en bebouwing gegroeid. Dit verschil in tijd geeft mede richting aan de ontwikkeling van deze gebieden. Het plangebied aan de Wellenberg 2 ligt in het Oude hoevenlandschap (zie figuur 17).

Figuur 17: Weergave kaart laag agrarisch cultuurlandschap aan de Wellenberg 2, Omgevingsvisie Overijssel (Bron: Omgevingsvisie Overijssel)

Het oude hoevenlandschap heeft verspreide erven met vaak een 'eigen' es. Ze zijn ontstaan nadat de complexen met grote essen 'bezet' waren. Dit leidde tot een landschap dat dezelfde opbouw kent als het essenlandschap, alleen in een meer kleinschalige, meer individuele en jongere variant. Dit is tevens de reflectie van de natuurlijke ondergrond. Het betreft contrastrijke landschappen met veel variatie op de korte afstand: open es, kleinschalige flank met erf, kleinschalige natte laagtes met veel houtwallen, open heidevelden en -ontginningen. Daartussen kleinere bovenlopen van beken. De ambitie is de kenmerkende afwisseling te versterken. Het gaat hierbij met name om de open es, de routes over de erven, de erven en de landschapsbeplanting.

Normerend uitgangspunt:

- De essen en esjes krijgen een beschermende bestemmingsregeling, gericht op instandhouding van de karakteristieke openheid, de bodemkwaliteit en het reliëf.

Richtinggevend uitgangspunten:

- Als ontwikkelingen plaats vinden in het oude hoevenlandschap, dan dragen deze bij aan behoud en accentuering van de dragende structuren (groenstructuur en routes) van het oude hoevenlandschap, en aan de samenhang en de karakteristieke verschillen tussen de landschapselementen: de erven met erfbeplanting; open es(je); beekdal; voormalige heidevelden, de mate van openheid en kleinschaligheid.
- Ontwikkelingen vergroten de toegankelijkheid van erven en erfroutes.

In het voorliggende plan wordt een bestaand erf aan de Wellenberg 2 geherstructureerd. Twee voormalige bedrijfsgebouwen worden gesloopt, en erfverharding wordt verwijderd. De hoeveelheid erfverharding en het bouwvolume neemt af en bij de herinrichting wordt inheemse beplanting gebruikt. Hierdoor wordt het hoogteverschil weer beter beleefbaar. Met het plan wordt geen reliëf aangetast.

Het erf en de omliggende gronden aan de Fortmonderweg 21 liggen binnen het 'Rivierenlandschap – rivier en uiterwaarden'. Het voorliggende plan, waarbij o.a. een voormalige varkensschuur wordt gesloopt, waarbij het erf landschappelijk wordt ingepast met inheems plantmateriaal en waarbij agrarische gronden en natuurlijk worden ingericht, tast de gebiedskenmerken hier niet aan.

Stedelijke laag

In de stedelijke laag is de koppeling van de sociale en fysieke dynamiek van de stedelijke functies aan het verbindende netwerk van wegen, paden, spoorwegen en kanalen een belangrijk ordenend principe. Efficiëntie en nabijheid zijn belangrijke vestigingsoverwegingen. Daarbij wordt kwaliteit, eigenheid en onderscheidend vermogen van de regio steeds belangrijker. Agrarische erven hebben van oudsher een hele sterke binding met het landschap. Vanuit het erf werden de omliggende gronden in cultuur gebracht en vervolgens eeuwenlang bewerkt. Bijzonder is dat elk landschap zijn eigen erftype heeft. De opbouw, erfbouwing, erfbepantingen en relaties met de omliggende gronden zijn specifiek voor het betreffende landschapstype, alsof in het erf de genen van het landschap besloten liggen. Bij de transformatie van erven in het landelijk gebied vervalt vaak de vanzelfsprekende samenhang tussen erf en landschap. De ambitie is de erven levend te houden, verbonden met het landschap.

Voor het plangebied (beide locaties) zijn de aanduidingen 'informele trage netwerk' en 'verspreide bebouwing' van toepassing. Relevante uitgangspunten zijn:

- Bijdragen aan behoud en ontwikkeling van de ruimtelijke kwaliteit;
- Behoud en versterking kenmerkende erfstructuur en volumematen;
- Behouden robuuste ensemble;
- Koppelen erf aan landschap;
- Toegankelijkheid landschap verbeteren.

Met deze uitgangspunten is waar mogelijk rekening gehouden in de inrichtingsplannen. Zo wordt de ruimtelijke kwaliteit verbeterd (landschappelijk inpassing en sloop landschapsontsierende schuren) en zijn de betrokken erven gekoppeld aan het landschap.

Laag van de beleving

De laag van de beleving heeft geen rechtstreekse doorwerking op dit plan, behalve dat beide plangebieden in 'donkertegebied' liggen. Hier is rekening mee gehouden door extra lichthinder te beperken. Ook ligt het plangebied in 'Ijssellinie inundatieveld', wat geen rechtstreekse doorwerking heeft op dit plan.

3.3.5 Conclusie provinciaal beleid

Het voorliggende ruimtelijke plan past binnen het provinciale beleid, zoals ook vastgelegd in de provinciale verordening. Het plan past binnen KGO-beleid en binnen het geldende ontwikkelingsperspectief en is uitgewerkt op basis van de gebiedskenmerken.

3.4 Gemeentelijk beleid

3.4.1 Structuurvisie Olst-Wijhe

In 2017 is de nieuwe Structuurvisie Olst-Wijhe, 'Ruimte voor initiatief en innovatie' vastgesteld. De structuurvisie beschrijft in hoofdlijnen de gewenste ruimtelijke ontwikkeling voor de gemeente voor de komende jaren. Hierin gaat het over zaken als gebouwen, wegen, landschap, groen, water, enzovoort. Alle plannen voor nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen worden aan deze visie getoetst.

Het plangebied aan de Wellenberg 2 is gelegen in het 'Sallandse platteland'. Het 'Sallandse Platteland' kenmerkt zich door een zekere mate van diversiteit, openheid en kleinschaligheid. Het grootste deel van het landelijk gebied in de gemeente is nog altijd in gebruik voor de landbouw. Hierbinnen heeft de melkveehouderij met haar weidegronden en hooilanden het grootste aandeel. Naast de melkveehouderij komt er ook op kleinere schaal andersoortige veeteelt en akkerbouw voor. De fruitteeltbedrijven, die vanouds voorkwamen, zijn grotendeels verdwenen. Op 18^e en 19^e eeuwse kaarten is nog de dichte concentratie van boomgaarden zichtbaar. Waar in het verleden de grondsoort, hoogteligging en ontwateringsmogelijkheden doorslaggevend waren voor het gebruik van de grond, is dat in de huidige tijd steeds meer losgelaten. Dit kan erin resulteren dat karakteristieke kenmerken en de oorspronkelijke verkavelingsstructuur minder goed herkenbaar en beleefbaar zijn. Nog wel heel goed herkenbaar zijn de weteringen. Deze watergangen zijn gegraven voor de afvoer van overtollig water uit de marsen (laag gelegen vlakten). Behalve door landbouwgronden wordt het Sallandse platteland ook sterk bepaald door de bewoning. Regelmatig verspreid over het platteland liggen de Sallandse boerderijen. Langs de Ijsselvallei liggen boerderijen die tot de Ijsselhoeven worden gerekend. Van oorsprong behoren deze boerderijen tot het hallenhuistype. Dit type bestaat uit langgerekte, driebeukige gebouwen, met de deel (ruimte in de stal of schuur) in het midden en stallen aan weerskanten. Deze boerderijen zijn vaak voorzien van een rieten dakbedekking. Bijzondere waarde heeft het complex van boerderij en erf, bestaande uit een tuin met solitaire bomen en leilinden, eventueel een moestuin en beschermd door houtwallen. De bewoning in combinatie met de agrarische werkzaamheden op het platteland was en is belangrijk voor de sociale structuur. De verspreiding van erven maakte een goede ontsluiting al vroeg noodzakelijk. Nog altijd is dit netwerk van kleinschalige infrastructuur van grote waarde als recreatieve verbinding en als ontsluiting voor onder andere het landbouwverkeer. Vanaf deze wegen is het kleinschalige landschap voor toeristen en bezoekers goed beleefbaar. Daarbij zijn de aangeboden streekproducten en de overnachtingsmogelijkheden op het platteland van groot belang voor de belevingswaarde.

In de structuurvisie is aangegeven dat door bedrijfsbeëindiging veel gebouwen op het platteland vrij komen. Boerderijen krijgen een nieuwe functie, zoals een woonfunctie al of niet gecombineerd met bedrijfsruimten, bed&breakfast, zorg en wellness. Het faciliteren van nieuwe functies voor vrijkomende agrarische bebouwing (VAB) is de opgave voor de komende jaren, waarbij functie en beleving belangrijke randvoorwaarden zijn.

Het plangebied aan de Fortmonderweg 21 is gelegen in de 'Prachtige Ijsselzone'. In cultuurhistorisch opzicht heeft de Ijsselzone bijzondere waarden. De reden waarom veel mensen zich vestigden in deze omgeving was de vruchtbare kleigrond. Het grondgebruik is nog altijd afwisselend natuur en agrarisch. Een andere bijzondere waarde betreft onder meer de aanwezige cultuurhistorische relictten, zoals: molens, de restanten van een steenfabriek bij Fortmond en nog enkele bestaande dijkhuizen. Deze relictten vertellen iets over het grondgebruik en de historie van het gebied. Natuurlijk behoort hiertoe ook de Ijssellinie, opgericht als verdedigingslinie tijdens de Koude Oorlog. De Ijssellinie moest het westen van Nederland door middel van inundatie beschermen tegen

een landinvasie vanuit het Oosten. Verspreid langs de IJssel werden kazematten, bunkers en verschillende tanks geplaatst, waarvan nog velen aanwezig zijn. Vanaf landgoed De Haere ten zuiden van Olst zijn enkele van deze verdedigingswerken publiekelijk te bezoeken. Duidelijk is daarmee dat de IJsselzone ook een belangrijke recreatieve waarde heeft en daarmee van economisch belang is. Zowel Olst als Wijhe zijn verbonden met de overzijde van de IJssel (Veluwe), via verschillende pontverbindingen. Daarnaast is in Wijhe een recreatieve pleisterplaats ontwikkeld waar de nieuwe passantenhaven onderdeel van uit maakt. Met deze passantenhaven en de pontverbindingen, waarmee ook de buurtschappen Welsum en Marle via de IJssel bereikbaar zijn, heeft de IJsselzone bovendien een belangrijke kwaliteit als overstappunt van oost naar west en vice versa. Aantrekkelijke fiets- en wandelroutes voeren de recreant door de uiterwaarden met het landgoed De Haere, de IJssellinie of richting Fortmond waar de rust en de natuur beleefd kunnen worden.

De gemeente blijft de 'Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving' gebruiken bij ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied. Wanneer er negatieve effecten van een plan optreden voor de leefomgeving, kunnen er maatregelen noodzakelijk zijn om deze effecten te compenseren. Deze compensatie kan plaats vinden in natura (directe maatregelen) of door middel van een afdracht aan de Voorziening Ruimtelijke Kwaliteit.

Het voorliggende plan past binnen de kaders van de structuurvisie. Voormalige agrarische erven krijgen een nieuwe functie conform de 'Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving'. Het plan doet ook geen afbreuk aan de beschreven waarden van de IJsselzone, maar leidt hier juist tot een aanmerkelijk kwaliteitsverbetering.

3.4.2 Woonvisie 2016-2020

De woonvisie is in 2016 vastgesteld waarbij is gekozen voor een visie op hoofdlijnen die veel ruimte laat voor verdere inkleuring. Dat past in een veranderende tijd waar flexibiliteit en maatwerk gevraagd worden. Eén van de speerpunten in de Woonvisie is dan ook het realiseren van meer flexibiliteit, differentiatie en maatwerk op de woningmarkt. Dit vraagt om variatie in aanbod, maar ook om flexibiliteit in bestemmingsplannen. De voorgenomen ontwikkeling is gericht op maatwerk en landschappelijke inpassing en sluit daarom goed aan bij de uitgangspunten van de woonvisie.

3.4.3 Landschapontwikkelingsplan Salland

Het Landschapontwikkelingsplan (LOP) Salland is vastgesteld in 2008 en zet in op het benutten van gebiedsdynamiek om de verschillende landschapstypen te versterken. Het gaat daarbij in eerste plaats om landbouw, waarbij ook schaalvergroting een 'motor' kan zijn. Ook waterbeheer, natuurontwikkeling, recreatie en 'rood' in het landelijk gebied kunnen aanleidingen bieden voor kwaliteitsverbetering.

Volgens het LOP ligt het plangebied aan de Wellenberg 2 in het kommenlandschap. Voor dit gebied geldt als uitgangspunt het ruimtelijk versterken van gronden door beplantingen en nieuwe bedrijven, passend in de maat en schaal van het landschap. Nieuwe ontwikkelingen op erven moeten aansluiten op karakteristieken van het deelgebied. In het voorliggende plan is waar mogelijk rekening gehouden met deze uitgangspunten. Op het erf vindt een reductie van het bouwvolume plaats, waarbij landschapsontsierende schuren worden gesloopt. Het erf krijgt een nieuwe vervolgfunctie, die veel voorkomend is in de omgeving van het plangebied. Het erf blijft gekoppeld aan de weg, en het erf wordt goed landschappelijk ingepast, passend binnen de gebiedskenmerken.

Volgens het LOP ligt het erf aan de Fortmonderweg 21, met omliggende gronden, in het 'Rivier en uiterwaarden-gebied'. Belangrijk hier is het behouden van het contrast tussen de openheid van de uiterwaarden en de verdichte oeverwal. Het landschapsbeleid is gericht op het behouden en versterken van de landschappelijke karakteristiek. Het voorliggende plan draagt daar aan bij.

3.4.4 Nota Ruimtelijke kwaliteit

In de Omgevingsvisie van de provincie Overijssel is de "Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving" (KGO) opgenomen. De gemeente Olst-Wijhe heeft dit overgenomen en uitgewerkt in de "Nota Ruimtelijke Kwaliteit", welke door de gemeenteraad is vastgesteld op 24 februari 2014. Uitgangspunt van dit beleid is dat aan een plan dat niet binnen het geldende bestemmingsplan past, planologische medewerking kan worden verleend bij verbetering van de ruimtelijke kwaliteit. Bij het bepalen van de ruimtelijke kwaliteitswinst speelt het plan zelf, de schaal en impact op de omgeving een grote rol evenals de belangen en reikwijdte van de doelen die ermee gediend worden. Hierbij spelen onderstaande vragen:

- Is het een gebiedseigen of gebiedsvreemde functie?
- Wat is de schaal en impact op de omgeving?
- Wat zijn de effecten op bestaande waarden in de omgeving (in hoofdstuk 4 van deze ruimtelijke onderbouwing is nader onderbouwd dat geen waarden worden aangetast)?
- Speelt alleen eigen belang of wordt ook een maatschappelijk belang gediend?

Bij het uitwerken van het voorliggende plan is rekening gehouden met dit beleid, wat overeenkomstig het provinciale beleid is. De toets aan dit 'KGO-beleid' is opgenomen in paragraaf 3.3.1 van deze ruimtelijke onderbouwing. De conclusie is dat met de gehele ontwikkeling daadwerkelijk kwaliteit wordt toegevoegd.

3.5 Conclusie

Uit de voorgaande beleidstoets is gebleken dat de voorgenomen ontwikkeling past binnen het nationale, provinciale en gemeentelijk beleid.

4 Waardentoets

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt de impact van de ontwikkeling op de verschillende waarden beschreven. Hieronder vallen flora & fauna, archeologie, cultuurhistorie en water. Er wordt beschreven wat er is onderzocht en welke resultaten hieruit zijn gekomen. Vervolgens wordt hier een conclusie uit getrokken met betrekking tot de ontwikkeling.

4.2 Natuurwaarden

De Wet natuurbescherming bestaat uit drie onderdelen: de bescherming van soorten, de bescherming van gebieden en de bescherming van houtopstanden.

4.2.1 Soortenbescherming

Met betrekking tot soortenbescherming hebben voor beide betrokken erven toetsingen aan de Wet natuurbescherming plaatsgevonden.

Wellenberg 2

Voor de ontwikkelingen op en rond het erf aan de Wellenberg 2 heeft een Quickscan flora en fauna plaatsgevonden (zie bijlage). Dit heeft geleid tot de volgende conclusies en adviezen:

- Overtreding van de Wet natuurbescherming kan niet worden uitgesloten;
- Er is een jaarrond beschermd roestplek van de kerkuil aanwezig in één van de te slopen schuren;
- Het is noodzakelijk om aanvullend onderzoek uit te voeren naar de exacte functie van de verblijfplaats voor de aanwezige kerkuilen. Aansluitend is het noodzakelijk om een ontheffing aan te vragen voor het verwijderen van de beschermde verblijfplaats;
- Er moet ook rekening gehouden worden met de aanwezigheid van nesten van algemene broedvogels tijdens het broedseizoen. Actieve nesten van vogels zijn altijd beschermd door de Wet natuurbescherming. Versturende werkzaamheden, waaronder slopen, moeten worden uitgevoerd buiten de piek van het broedseizoen. De piek van het broedseizoen loopt globaal van 15 maart tot 15 augustus.

Naar aanleiding hiervan heeft er een vervolgonderzoek plaatsgevonden naar het voorkomen van beschermde functies van kerkuilen in het plangebied (zie bijlage voor het rapport). Dit onderzoek heeft geleid tot de volgende conclusies:

- Er is een jaarrond beschermd verblijfplaats van de kerkuil aanwezig in de te slopen schuren.
- Er dient een ontheffing te worden aangevraagd voor het verwijderen van deze verblijfplaats;
- Om een ontheffing te kunnen aanvragen moet eerst een activiteitenplan worden opgesteld waarin wordt vastgesteld welke maatregelen worden genomen ten gunste van de aanwezige kerkuilen;
- Naast verblijfplaatsen van kerkuilen zijn geen andere jaarrond beschermd verblijfplaatsen vastgesteld in het plangebied.

Op basis hiervan is een activiteitenplan opgesteld (zie bijlage) en is ontheffing van de Wet natuurbescherming aangevraagd. In het activiteitenplan zijn maatregelen opgenomen ten gunste van aanwezige kerkuilen. Hiermee kan de ontheffing worden verleend en kan worden geconcludeerd dat het voorliggende plan aan de Wellenberg 2, m.b.t. soortenbescherming, uitvoerbaar is.

Fortmonderweg 21

Ook ten behoeve van de voorziene ontwikkelingen aan de Fortmonderweg 21 is een quickscan uitgevoerd, welke is bijgevoegd (Quickscan Wet Natuurbescherming sloop varkensschuur Fortmonderweg 21, Fortmond).

De conclusie is dat er vanuit de Wet Natuurbescherming geen belemmeringen zijn voor de uitvoering van het voorziene plan. Opgemerkt wordt wel dat werkzaamheden die (in gebruik zijnde) nestplaatsen van vogels (incl. hun functionele omgeving) verstoren of beschadigen dienen te allen tijde te worden voorkomen. Dit is voor de meeste soorten mogelijk door de uitvoering in elk geval op te starten in de periode voor half maart en na eind juli of het plangebied vooraf te controleren op broedende vogels en nesten binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd, maar is het van belang of een broedgeval wordt verstoord, ongeacht de datum.

4.2.2 Gebiedsbescherming

Natura 2000-gebieden betreffen een samenhangend netwerk van natuurgebieden in Europa. Natura 2000 bestaat uit gebieden die zijn aangewezen in het kader van de Europese Vogelrichtlijn (79/43/EEG) en de gebieden die zijn aangemeld op grond van de Europese Habitatrichtlijn (92/43/EEG). Deze gebieden worden in Nederland op grond van de Natuurbeschermingswet 1998, inmiddels Wet natuurbescherming, beschermd. De Ecologische Hoofdstructuur (EHS)/ Natuurnetwerk Nederland (NNN) betreft een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen.

Het omhakken of rooien van bossen is niet zomaar toegestaan in de Wet natuurbescherming. Dit geldt ook bij het rooien of het verrichten van handelingen die de dood of ernstige beschadiging van bomen tot gevolg hebben. Hieronder valt ook beschadiging door vee. Onder bos wordt verstaan:

- alleen bossen die buiten de 'bebouwde kom Boswet' liggen;
- alle beplantingen van bomen die groter zijn dan 10 are (1.000 m²);
- bomen in een rijbeplanting, als de rij uit meer dan 20 bomen bestaat.

Natura 2000 - gebieden

In de directe omgeving van beide plangebieden, dit geldt met name voor de Fortmonderweg 21, ligt het Natura 2000 gebied 'Rijntakken'. De aard en kleinschaligheid van de werkzaamheden van de voorziene ontwikkelingen maakt dat eventuele effecten uitsluitend tot de betrokken plangebieden zelf beperkt blijven. Derhalve is er geen reden om aan te nemen dat er kans is op een belemmering van de kernopgaven van het Natura 2000-gebied, zij het door een rechtstreekse invloed, cumulatieve invloed of externe werking. Wel dient aanvullend een stikstofberekening uitgevoerd te worden.

Ten behoeve van het plan zijn daartoe stikstofberekeningen uitgevoerd. Het rapport 'Stikstofberekening De Wellenberg 2, Wijhe' is bijgevoegd. Op basis van de berekeningen en onderbouwingen is gebleken dat de uitvoering van het voorliggende plan geen significant negatief effect heeft op het verstoringsgevoelig Natura 2000-gebied. De ontwikkelingen aan de Wellenberg 2 en aan Fortmonderweg 21 hebben een stikstofdepositie van 0,00 mol/ha/jaar.

Houtopstanden

In het plangebied worden geen bomen gekapt. De bescherming van houtopstanden is niet van toepassing.

Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied (zowel aan de Fortmonderweg 21 als aan de Wellenberg 2) maakt geen onderdeel uit van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Een toetsing aan het NNN-beleid is daarom niet noodzakelijk.

4.3 Archeologische waarden

Archeologische waarden moeten zoveel mogelijk worden behouden. Op basis van het verdrag van Malta en de wet op de archeologische monumentenzorg is het uitgangspunt gesteld om archeologisch erfgoed zoveel mogelijk terplekke te bewaren en maatregelen te nemen om dit te bewerkstelligen. De verstoorder van de bodem is verantwoordelijk voor het behoud van de archeologische resten. Daar waar behoud ter plekke niet mogelijk is, betaalt de verstoorder het archeologisch onderzoek en de mogelijke opgravingen. Voor ruimtelijke plannen die archeologische waarden bedreigen, moeten betrokken partijen in beeld brengen welke archeologische waarden in het geding zijn.

Binnen het bestemmingsplan 'Buitengebied Olst-Wijhe' zijn dubbelbestemmingen opgenomen die archeologische waarden borgen. Het plangebied heeft op beide locaties de dubbelbestemming 'Waarde – Archeologie – 1'. Voor deze dubbelbestemming geldt dat archeologisch onderzoek noodzakelijk is als over een oppervlakte van meer dan 2.500 m², de grond dieper dan 50 cm onder maaiveld wordt geroerd. Met het voorliggende plan is hier geen sprake van. Een archeologisch onderzoek is dan ook niet noodzakelijk.

4.4 Cultuurhistorie

Op grond van het Besluit ruimtelijke ordening moeten naast de in de grond aanwezige of te verwachten monumenten, ook cultuurhistorische waarden in het plangebied worden meegewogen. Met het voorliggende plan worden geen cultuurhistorische waarden gesloopt of aangetast. Er bevinden zich in het plangebied geen rijks- of gemeentelijke monumenten die worden gesloopt. Ook worden andere cultuurhistorische waarden niet aangetast.

4.5 Water

Het is verplicht om in elk bestemmingsplan een waterparagraaf op te nemen. In deze waterparagraaf wordt een overzicht gegeven van het beleid dat van toepassing is op het plangebied. Bij nieuwe ontwikkelingen moet worden aangetoond dat in het plan mogelijkheden bestaan voor een goede waterhuishouding.

Europees beleid

De Europese Kaderrichtlijn Water (2000/60/EG) is op 22 december 2000 in werking getreden en is bedoeld om in alle Europese wateren de waterkwaliteit chemisch en ecologisch verder te verbeteren. De Kaderrichtlijn Water omvat regelgeving ter bescherming van het binnenlandse oppervlaktewater, overgangswateren, kustwateren en grondwater. Streefdatum voor het bereiken van gewenste waterkwaliteit is 2015. Eventueel kan er, mits goed

onderbouwd, uitstel (derogatie) verleend worden tot uiteindelijk 2027. Voor het uitwerken van de doelstellingen worden er op (deel)stroomgebied plannen opgesteld. In deze (deel)stroomgebiedbeheersplannen staan de ambities en maatregelen beschreven voor de verschillende (deel)stroomgebieden. Met name de ecologische ambities worden op het niveau van de deelstroomgebieden bepaald.

Rijksbeleid

Het Nationaal Waterplan (NWP) is in december 2009 opgesteld en geeft de hoofdlijnen aan van het beleid dat het Rijk voert in de periode 2009 tot en met 2015 om tot een duurzaam waterbeheer te komen. Het NWP richt zich op bescherming tegen overstromingen, voldoende en schoon water en diverse vormen van gebruik van water. NWP is een opvolger van de Vierde Nota Waterhuishouding uit 1998 en vervangt alle voorgaande nota's waterhuishouding. Het NWP is tevens eens structuurvisie op basis van de Waterwet en de Wro. Een goede bescherming tegen overstromingen, het zoveel mogelijk voorkomen van wateroverlast en droogte en het bereiken van een goede waterkwaliteit zijn de basisvoorwaarden voor welvaart en welzijn. De volgende generaties moeten Nederland als veilig en welvend waterland ervaren. Water is mooi en Nederlanders genieten graag van water. Het doel van het NWP is: Nederland, een veilige en leefbare delta, nu en in de toekomst. De uitvoering van projecten van het NWP zijn al in volle gang. Zo hebben we in Nederland het Hoogwaterbeschermingsprogramma, programma's voor de rivierverruiming (Ruimte voor de rivier en de maaswerken) en stroomgebiedbeheersplannen zodat de waterkwaliteit wordt verbeterd.

Provinciaal beleid

In de Omgevingsvisie Overijssel 2009 wordt ruim aandacht besteed aan de wateraspecten. De ambities zijn, naast de uitvoering van de Kaderrichtlijn Water, gericht op de verbetering van de kwaliteit van de kleinere wateren, de veiligheid, de grondwaterbescherming, bestrijding van wateroverlast, de kwantiteit en kwaliteit van grond- en oppervlakte water en waterbeleving zowel in de groene ruimte als stedelijk gebied. De provincie werkt nauw samen met Waterschappen om haar ambities te realiseren. Hiervoor hebben de waterschappen eigen regionale waterbeheersplannen opgesteld. De Provinciale staten hebben de wettelijke bevoegdheid tot het instellen en opheffen van waterschappen, tot regeling van hun gebied, taken, inrichting, samenstelling van hun bestuur en tot de verder reglementering van waterschappen. De manier waarop de waterschappen hun taak uitoefenen is onderhevig aan provinciaal toezicht doordat het waterbeheerplan de goedkeuring van Gedeputeerde Staten behoeft. Dus de provincie stelt de regels en de waterschappen doen verder de uitvoering van het waterbeheer.

In de Omgevingsvisie Overijssel 2017 is aangegeven dat het plangebied gedeeltelijk in 'Overstroombaar gebied' ligt. Ruimtelijke plannen voorzien alleen in nieuwe stedelijke functies binnen deze gebieden als in het desbetreffende plan zodanige voorwaarden worden gesteld dat de veiligheid ook op lange termijn voldoende is gewaarborgd. Het voorliggende plangebied is goed bereikbaar, waardoor bereikbaarheid en zelfredzaamheid bij calamiteiten verzekerd is. Extra maatregelen en/of voorzieningen zijn dan ook niet noodzakelijk.

Waterschap Drents Overijsselse Delta

Voor het plangebied is het Waterbeheersplan 2016 – 2021 van het waterschap Drents Overijsselse Delta van toepassing. Daarnaast is de Keur van het waterschap een belangrijk regelstellend instrument waarmee in ruimtelijke plannen rekening moet worden gehouden.

Invloed plan Wellenberg 2 op de waterhuishouding

Binnen het plangebied aan de Wellenberg 2 worden twee woningen (met bijgebouwen) gerealiseerd. Dit bedraagt ruim minder dan 10 wooneenheden. Er vindt ook geen toename van het verharde oppervlak met meer dan 1500 m² plaats. Het verhard oppervlak neemt juist af. Het plangebied aan de Wellenberg 2 bevindt zich niet binnen een beekdal, primair watergebied of een stedelijke watercorridor. Binnen het plangebied is geen sprake van (grond)wateroverlast. Voor de aanleghoogte wordt een ontwateringsdiepte aangehouden van minimaal 80 centimeter. Dit is de afstand tussen de gemiddelde hoogste grondwaterstand (GHG) en het maaiveld. Bij het bouwen zonder kruipruimte kan worden volstaan met een geringere ontwateringsdiepte. Om wateroverlast en schade in woningen en bedrijven te voorkomen wordt een drempelhoogte van 30 centimeter boven het straatpeil gehanteerd. Ook voor lager, beneden het maaiveld, gelegen ruimtes (kelders) moet aandacht worden besteed aan het voorkomen van wateroverlast door onder andere te voorkomen dat afstromend hemelwater vanaf het straatoppervlak naar binnen kan stromen. Bij de aanleg van kelderconstructies dient aandacht te worden geschonken aan de toepassing van waterdichte materialen en constructies.

Bij de afvoer van overtollig hemelwater is het landelijk beleid dat het afstromend hemelwater ter plaatse in het milieu moet worden gebracht, dat wil zeggen lozen in de bodem (infiltratie) of in het oppervlaktewater. Het waterschap heeft de voorkeur om het hemelwater, daar waar mogelijk, te het infiltreren in de bodem. Schoon hemelwater (bijvoorbeeld vanaf dakoppervlakken) kan direct worden afgevoerd naar oppervlaktewater. Speciale aandacht wordt besteed aan duurzaam bouwen en een duurzaam gebruik van de openbare ruimte om een goede kwaliteit van het afgekoppelde hemelwater te garanderen. In het voorliggende plan wordt hemelwater geïnfiltreerd in de bodem.

Het plan ligt in een dijkkringgebied. Dit dijkkringgebied loopt een risico op overstroming als resultaat van haar situering in de lage delen en haar ligging ten opzichte van de primaire waterkering van de IJssel. Voor dergelijke gebieden is het risico inzichtelijk gemaakt voor overstroming bij een doorbraak van de dijk. De gevolgen van een overstroming zijn bepaald door inzicht te geven in de maximale waterdiepte tijdens een overstroming en de snelheid waarmee een gebied overstroomt. De wettelijke norm voor de dijkkring is een overschrijdingskans van 1:1.250 per jaar. Het overstromingswater zal doorgaans de weg van de minste weerstand volgen en derhalve zullen eerst de laaggelegen gebieden onder water lopen. Afhankelijk van hoe snel het water kan worden afgevoerd kan in het plangebied overstroming plaatsvinden. Bij nieuwe ontwikkelingen binnen de dijkringen is het gewenst dat tijdig wordt nagedacht over voorzieningen dan wel maatregelen die kunnen worden getroffen waarbij eventuele risico's en nadelige effecten van een overstroming kunnen worden beperkt. Het betreft ook een stuk bewustwording dat bouwen in risicovolle gebieden bepaalde risico's met zich meebrengt en dat hier adequaat mee omgesprongen dient te worden.

Het voorliggende plangebied aan de Wellenberg 2 is goed ontsloten en een overstroming van de IJssel is naar alle redelijkheid goed te voorspellen, waarbij tijdig ge-evacueert kan worden. Bij de verdere ontwikkeling van het plan dient rekening te worden gehouden met mogelijke overstroming(en). Hierbij kan gedacht worden aan:

- voldoende hoog aanbrengen vloerpeil, eventueel verhoogde drempels;
- zodanig inrichten gebouw zodat bij eventuele overstromingen schade zoveel mogelijk wordt beperkt (bijv. materiaalgebruik, minder gevoelige ruimten begane grond);
- opstellen van evacuatie plan;
- belangrijke functies dan wel belangrijke apparatuur (bijv. generator e.d.) verhoogd of op eerste verdieping situeren.

Watertoets Wellenberg 2

Op grond van artikel 12 van het Besluit op de ruimtelijke ordening moeten ruimtelijke plannen voorzien worden van een waterparagraaf. Hiervoor moet het proces van de watertoets worden doorlopen. Bij het watertoetsproces gaat het om het hele proces van vroegtijdig meedenken, informeren, adviseren, afwegen en uiteindelijk beoordelen van de waterhuishoudkundige aspecten in ruimtelijke plannen en besluiten. Het waterschap is geïnformeerd over het plan door gebruik te maken van de digitale watertoets (zie separate bijlage). Uit de digitale watertoets komt dat de 'korte procedure' van toepassing is (zie de separate bijlage 'Samenvatting watertoets Wellenberg 2').

Invloed plan Fortmonderweg 21 op de waterhuishouding

Op en rond het erf aan de Fortmonderweg 21 is alleen sprake van sloop van een voormalige varkensstal, asbestsanering, en het natuurlijk en landschappelijk inrichten van agrarische gronden. Het plangebied ligt binnen de 'Invloedzone Grote Rivieren', maar heeft geen negatieve invloed op de functies en kwaliteiten van de rivier de IJssel en de uiterwaarden. Ook heeft het plan geen negatieve invloed op de overige waterhuishouding.

Watertoets Fortmonderweg 21

Op grond van artikel 12 van het Besluit op de ruimtelijke ordening moeten ruimtelijke plannen voorzien worden van een waterparagraaf. Hiervoor moet het proces van de watertoets worden doorlopen. Bij het watertoetsproces gaat het om het hele proces van vroegtijdig meedenken, informeren, adviseren, afwegen en uiteindelijk beoordelen van de waterhuishoudkundige aspecten in ruimtelijke plannen en besluiten. Het waterschap is geïnformeerd over het plan door gebruik te maken van de digitale watertoets (zie separate bijlage). Uit de digitale watertoets komt dat de 'normale procedure' van toepassing is (zie de separate bijlage 'Samenvatting watertoets Fortmonderweg 21'). Het waterschap heeft doorverwezen naar Rijkswaterstaat als bevoegd gezag, gezien de ligging in de uiterwaarden van de IJssel. Het plan is vervolgens afgestemd met Rijkswaterstaat, en Rijkswaterstaat heeft hierbij een positief advies afgegeven.

4.6 Conclusie

Met de voorgenomen ontwikkeling worden de aanwezige waarden niet aangetast. Het voornemen is dan ook uitvoerbaar ten aanzien van de bestaande waarden in het plangebied.

5 Milieuaspecten

5.1 Inleiding

Nieuwe initiatieven hebben te maken met milieuaspecten. Een aantal van deze milieuaspecten zijn ruimtelijk relevant. In dit hoofdstuk wordt achtereenvolgens ingegaan op:

- Bodem
- Geluid
- Luchtkwaliteit
- Externe veiligheid
- Wet geurhinder en veehouderij
- Bedrijven en milieuzonering
- Vormvrije m.e.r.-beoordeling
- Leidingen
- Verkeer en parkeren

5.2 Bodem

Sinds 1 januari 2008 is in het Besluit Bodemkwaliteit (Bbk) vastgelegd hoe we in Nederland omgaan met het hergebruik van schone en licht verontreinigde grond en de bescherming van de bodem. Bij de vaststelling van een ruimtelijk plan, waarbij functiewijziging plaatsvindt, dient te worden bepaald of de aanwezige bodemkwaliteit past bij het toekomstige gebruik. Hiertoe is op het erf aan de Wellenberg 2 een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd, welke is opgenomen als separate bijlage.

De conclusie van het onderzoek luidt dat uit milieukundig oogpunt mogelijk bezwaar bestaat tegen de voorgenomen bestemmingsplanwijziging en nieuwbouwplannen, aangezien een ernstige bodemverontreiniging met asbest aanwezig kan zijn, met betrekking tot de aangetoonde asbestverontreiniging in enkele inspectiegaten en een druppelzone op het zuidelijke terreindeel. De bodem wordt, na eventuele sanering, geschikt geacht voor het huidige en toekomstige gebruik (wonen met tuin). Hiertoe heeft vervolgens aanvullend onderzoek plaatsgevonden (zie bijlage). De conclusie van het aanvullende onderzoek luidt dat er vanuit milieukundig oogpunt geen milieutechnische bezwaren bestaan tegen de voorgenomen bestemmingsplanwijziging en nieuwbouwplannen. De vastgestelde verontreinigingen leveren geen gezondheidsrisico's op.

Het erf aan de Fortmonderweg 21 heeft reeds een woonbestemming. Ook wordt hier geen woning toegevoegd. Hier wordt alleen een voormalige varkensstal gesloopt en asbest gesaneerd. Hiertoe is geen bodemonderzoek noodzakelijk. Circa 2 hectare agrarische grond wordt gewijzigd naar natuur. De gronden waarop dit gebeurt zijn niet verdacht van verontreiniging. Ook hier is geen verkennend bodemonderzoek noodzakelijk.

5.3 Geluid

Het aspect geluid speelt een belangrijke rol in de omgevingskwaliteit. Ook is geluid van invloed op het welbevinden van mensen. Hierdoor komt het aspect geluid in veel verschillende wetten (met elk hun eigen reikwijdte) voor. In de Wet geluidhinder (Wgh) staat dat inzichtelijk moet worden gemaakt welke geluidsbronnen in het gebied aanwezig zijn en wat de geluidsbelasting is voor woningen en andere geluidsgevoelige bestemmingen zoals onderwijsgebouwen, ziekenhuizen en verpleeghuizen. Op basis van de Wet geluidhinder (Wgh) zijn er drie geluidsbronnen waarmee bij nieuwe ruimtelijke plannen rekening gehouden dient te worden: wegverkeer-, railverkeer- en industrielawaai. Artikel 76 Wgh verplicht er toe om bij ruimtelijke ontwikkelingen die betrekking hebben op gronden binnen een geluidzone terzake van de geluidsbelasting van de gevel van geprojecteerde geluidsgevoelige bestemmingen de grenswaarden uit de Wgh in acht te nemen.

In het voorliggende plan wordt alleen het erf aan de Wellenberg 2 omgevormd naar een woonerf, waarbij twee wooneenheden worden toegevoegd. Wonen betreft een geluidsgevoelige functie. Met betrekking tot het plangebied is railverkeerlawaai niet van toepassing. De woningen komen op een afstand van circa 80 en 140 meter van de agrarische bedrijfsbestemming van het melkrundveebedrijf aan de Wellenberg 5 te liggen. Aan de richtafstand geluid van 30 meter wordt ruim voldaan. Het bedrijf wordt door de woningen niet beperkt in geluidruimte. Voor het overige liggen er geen bedrijven in de directe omgeving van het plan. Wegverkeerslawaai komt van de Liederholthuisweg. De twee nieuw te bouwen woningen liggen in de geluidzone van de Liederholthuisweg. Gezien de afstand van 170 meter tot de weg is voldoende aannemelijk dat de geluidbelasting wegverkeer op beide woningen ruim onder de voorkeursgrenswaarde (van 48 dB) van de Wet geluidhinder is gelegen. Op het erf aan de Fortmonderweg 21 worden geen geluidsgevoelige functies toegevoegd. Daarmee is het project op dit aspect uitvoerbaar.

5.4 Luchtkwaliteit

Externe werking

Het wettelijk kader met betrekking tot de luchtkwaliteit is sinds 2007 vastgelegd in hoofdstuk 5 van de Wet milieubeheer (Wm) en in de algemene maatregel van bestuur: 'Niet in betekende mate bijdragen' (Besluit NIBM) en de ministeriële regeling NIBM (Regeling NIBM). In titel 5.2 van de Wm is het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) geregeld. In dit programma staat onder andere beschreven wanneer en hoe overschrijding van luchtkwaliteitsnormen moet worden aangepakt. In het programma wordt rekening gehouden met nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen. Ontwikkelingen die binnen het programma passen hoeven niet te worden getoetst aan de luchtkwaliteitsnormen. Voor projecten die niet in betekende mate bijdragen aan luchtverontreiniging, hoeft geen onderzoek te worden gedaan naar de luchtkwaliteit.

In de Regeling NIBM is een lijst met categorieën opgenomen die niet in betekende mate bijdragen aan de luchtverontreiniging. De functiewijziging van het voormalige agrarische erf aan de Wellenberg 2 is aan te merken als een project welke 'niet in betekende mate bijdraagt' aan de luchtverontreiniging. Betreffende woningbouw is pas sprake van 'in betekende mate' indien het gaat om de nieuwbouw van minimaal 1500 woningen. In het voorliggende plan gaat het 'slechts' om de nieuwbouw van twee extra woningen. Ook doen zich geen andere ontwikkelingen voor die tot een verslechtering van de luchtkwaliteit leiden. Het plan kan daarmee zonder verdere toetsing aan de grenswaarden voor het aspect luchtkwaliteit worden uitgevoerd.

Interne werking op het plan achtergrondwaarden

Op de 'grootschalige concentratie- en depositiekaarten Nederland', gepubliceerd door het Rijksinstituut Volksgezondheid en Milieu op <https://www.rivm.nl/gcn-gdn-kaarten/concentratiekaarten.nl> zijn op een schaal van vierkante kilometer vakken de gemiddelde achtergrondconcentraties aangegeven van diverse luchtverontreinigende stoffen. Op de deze kaart is voor km² vak waarin het plan is gelegen aangegeven dat de achtergrondconcentratie Stikstofdioxide (NO₂) voor het plangebied aan de Wellenberg 2 11.0 µg/m³ bedraagt. Dit is ruim onder grenswaarde NO₂ 40 µg/m³ van de Wet milieubeheer bijlage 2 voorschrift 2.1. De achtergrondconcentratie fijnstof PM₁₀ voor het plangebied is 15,6 µg/m³. Dit is ruim onder grenswaarde PM₁₀ 40 µg/m³ van de Wet milieubeheer bijlage 2 voorschrift 4.1. De achtergrondconcentratie fijnstof PM_{2,5} voor plangebied is 9,3 µg/m³. Voor fijn stof (PM₁₀ en PM_{2,5}) bevinden de concentraties zich onder de WHO-advieswaarde.

Beoordeling luchtkwaliteit fijnstof melkrundveebedrijf

Voor de twee nieuwe woningen aan de Wellenberg 2 geldt voor het aspect luchtkwaliteit dat ook moet worden beoordeeld of de fijnstof bijdrage van het nabijgelegen melkrundveebedrijf op het plan voldoet aan de concentratiegrenswaarden van de wet milieubeheer en of er sprake is van een goed woon- en leefklimaat. Daarbij kan gebruik worden gemaakt van de vuistregel veehouderijen. Met deze vuistregel kan men aantonen of de fijnstofbijdragen van de veehouderijen op het plan is te beschouwen als Niet in Betekenende Mate (NIBM). Deze vuistregel is bedoeld als een hulpmiddel voor de motivering van een plan. In de vuistregel is een tabel opgenomen met als uitgangspunt de 3% NIBM grens. In de tabel staat bij welke fijnstof emissie en afstand tot de stallen sprake is van NIBM bijdrage <https://www.infomil.nl/onderwerpen/landbouw/stof/handreiking-fijn-1/berekenen-fijn-stof/vuistregel/>.

Afstand tot te toetsen plaats	70 m	80 m	90 m	100 m	120 m
Totale emissie in g/jr van uitbreiding/oprichting	324000	387000	473000	581000	810000

Bron: ECN. Getallen op basis van berekeningen met Stacks, versie 2008

De emissie fijnstof van het melkveebedrijf bedraagt 13.000 gram per jaar. Op een afstand van 80 meter is in tabel 1 van de vuistregel een emissie 387.000 gram per jaar aangegeven als 3 % grens NIBM. De bijdrage van het bedrijf op de woningen in het plan voldoet aan NIBM.

Conclusie luchtkwaliteit

De emissie van het plan is voor emissie Niet in Betekenende Mate. Luchtkwaliteit vormt geen belemmering voor realisatie van het plan

5.5 Externe veiligheid

5.5.1 Algemeen

Het beleid voor externe veiligheid is gericht op het verminderen en beheersen van risico's van zware ongevallen met gevaarlijke stoffen in inrichtingen en tijdens het transport. Het doel van het veiligheidsbeleid is zowel

individuele burgers als groepen burgers een minimum beschermingsniveau te bieden tegen een ongeval met gevaarlijke stoffen. Om dit doel te bereiken verplicht het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) en het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) en op termijn ook het Besluit transportroutes externe veiligheid (Btev) gemeenten en provincies bij besluitvorming in het kader van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht en de Wet op de ruimtelijke ordening afstand te houden tussen gevoelige objecten (zoals woningen) en risicovolle activiteiten. Geregeld is hoe gemeenten moeten omgaan met risico's voor mensen in de omgeving van een risicobron als gevolg van de aanwezigheid van gevaarlijke stoffen in de risicobron. Afstanden die aangehouden moeten worden, worden bepaald door het plaatsgebonden risico van een risicovolle activiteit. Het ijkpunt voor het groepsrisico wordt bepaald door een oriëntatiewaarde. De externe veiligheid van risicobronnen wordt uitgedrukt in het plaatsgebonden risico en het groepsrisico van de risicobron.

Plaatsgebonden Risico (PR)

Het plaatsgebonden risico is de kans dat een persoon die zich gedurende een jaar onafgebroken en onbeschermd op een bepaalde plaats bevindt, overlijdt als gevolg van een ongeval met gevaarlijke stoffen. Dit risico wordt per risicobron vastgelegd in contouren. Er geldt een contour waarbinnen deze kans 10^{-6} (één op 1.000.000) per jaar bedraagt. Deze contour is wettelijk vastgesteld als grens- of richtwaarde. Kwetsbare objecten zoals bijvoorbeeld woningen, ziekenhuizen, verpleeghuizen, grote (kantoor)gebouwen en grotere recreatieterreinen zijn niet toegestaan binnen deze 10^{-6} contour.

Groepsrisico

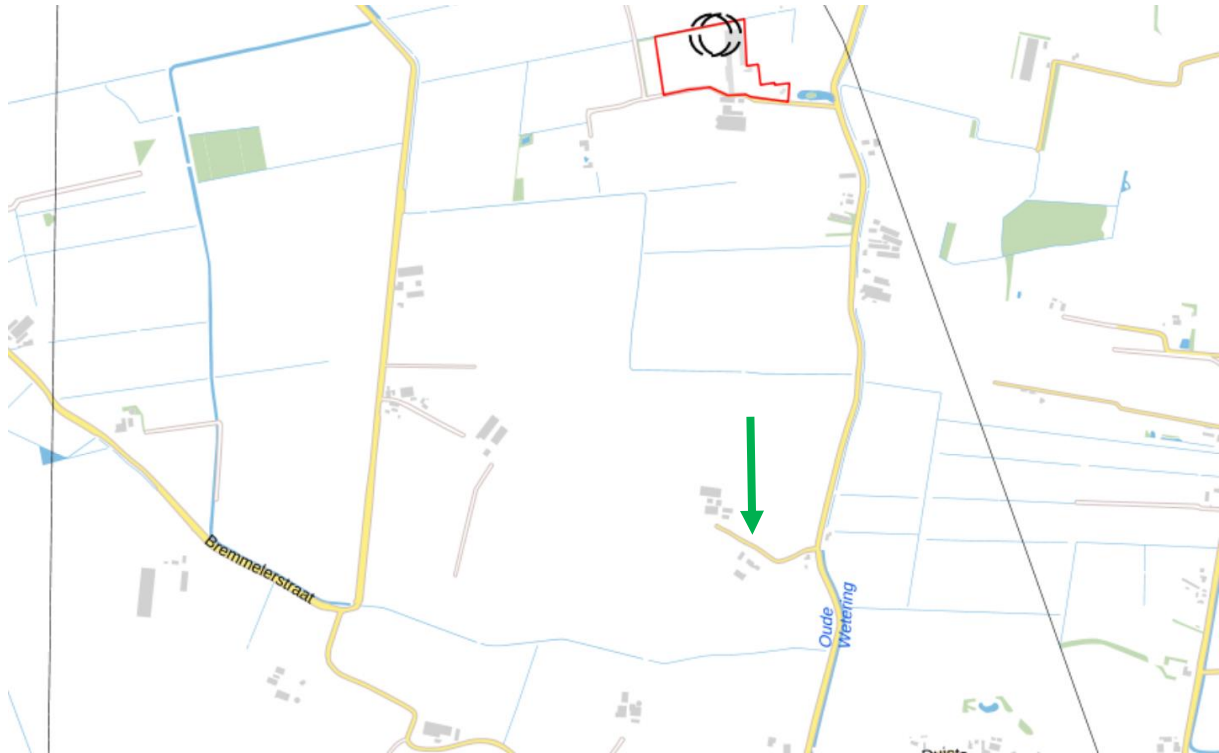
Het groepsrisico is een berekening van de kans dat een groep personen binnen een bepaald gebied overlijdt tengevolge van een ongeval met gevaarlijke stoffen. De oriëntatiewaarde geeft hierbij de indicatie van een aanvaardbaar groepsrisico. Het groepsrisico is gedefinieerd als de cumulatieve kansen per jaar dat ten minste 10, 100 of 1000 personen overlijden als rechtstreeks gevolg van hun aanwezigheid in het invloedsgebied van een inrichting, transportroute gevaarlijke stoffen of buisleiding en als gevolg van een ongewoon voorval in dit invloedsgebied waarbij een gevaarlijke stof betrokken is. Het invloedsgebied is het gebied waarin personen nog worden meegeteld voor de berekening van het groepsrisico. Het groepsrisico legt een relatie tussen de kans op een ramp en het aantal mogelijke slachtoffers. Het groepsrisico geeft aan hoe groot de kans is dat bij een ongeval bij een risicolocatie 10, 100 of 1000 slachtoffers tegelijk vallen. Bij transportrisico's geldt dat de oriëntatie waarde voor het groepsrisico overeen komt met de kans op 10 slachtoffers gelijk aan één op de tienduizend (10^{-4}). De kans op 100 slachtoffers gelijk aan één op de miljoen (10^{-6}) enzovoorts. Voor stationaire bronnen geldt dat de oriëntatiewaarde een factor 10 lager ligt. De oriëntatiewaarde voor het groepsrisico is geen wettelijke norm, het is bedoeld als een ijkpunt. Er kunnen redenen zijn dat een gemeente meer of juist minder risico's accepteert. De gemeente is verplicht om bij risicovolle situatie een belangenafweging te maken (verantwoording groepsrisico). Daarbij spelen onder anderen de zelfredzaamheid van bewoners, vluchtwegen, economische en maatschappelijke belangen een rol. Indien een ontwikkeling is gepland in de nabijheid van een risicobron geldt in principe een verantwoordingsplicht voor de gemeente voor de toename van het groepsrisico ten gevolge van een verhoogde personendichtheid.

Transportroutes

Momenteel is het toetsingskader voor transportroutes vastgelegd in de nota Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen en de circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen 2009. Er wordt gewerkt aan nieuwe wet- en regelgeving (Besluit transportroutes externe veiligheid, Btev), met als uitvloeisel het zogeheten Basisnet, voor de beoordeling van de risico's vanwege transport van gevaarlijke stoffen over rijkswegen, hoofdvaarwegen en spoorwegen.

5.5.2 Onderzoek

Om in beeld te brengen of er in het plangebied aan de Wellenberg 2, waar de twee nieuwe woningen worden gerealiseerd, of in de nabijheid daarvan risicobronnen aanwezig zijn, is de provinciale risicokaart geraadpleegd. Een uitsnede daarvan is weergegeven in figuur 18.

Figuur 18: Risicokaart (Bron: Risicokaart provincie Overijssel) waarbij het plangebied aan de Wellenberg 2 met de groene pijl is aangeduid.

Uit de risicokaart blijkt dat er in de nabijheid van het plangebied aan de Wellenberg 2 geen risicobronnen aanwezig zijn. De nieuw te bouwen woningen zijn niet gelegen binnen een afstand voor het plaatsgebonden risico $PR10^{-6}$ van inrichtingen met gevaarlijke stoffen die zijn aangewezen onder het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi), aangewezen transportroute voor gevaarlijke stoffen onder het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt) of buisleidingen die vallen onder het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb). Het voorgenomen plan is ook niet gelegen binnen een invloedgebied van Bevi inrichtingen, transportroutes gevaarlijke stoffen of buisleidingen, waarvoor een verantwoording van het groepsrisico is vereist. Wel ligt het plangebied in een gebied waar een middelgrote kans is op overstromingen. Dit aspect is nader onderbouwd in paragraaf 4.5 van deze ruimtelijke onderbouwing. Externe veiligheid vormt geen belemmering voor planrealisatie aan de Wellenberg 2.

Aan de Fortmonderweg 21 worden geen gevoelige functies toegevoegd. Ook liggen er geen transportleidingen, daar waar bijvoorbeeld de nieuw natuur wordt gerealiseerd. Externe veiligheid vormt ook geen belemmering voor planrealisatie aan de Fortmonderweg 21.

5.6 Wet geurhinder en veehouderij

5.6.1 Vaste afstanden

Voor de nieuw te realiseren woning geldt dat deze als geurgevoelig object is aan te merken op basis van de Wet geurhinder en veehouderij. Voor een geurgevoelig object gelden vaste aan te houden afstanden van 50 meter, wanneer gelegen in buitengebied. Met geurverordening kunnen andere afstanden worden gesteld. Voor veehouderijen met dieren waarvoor geuremissie factoren gelden (o.a. voor varkens, pluimvee, schapen, vleeskalveren en stieren) geldt tevens dat geurnormen van toepassing zijn. De gemeente Olst-Wijhe heeft geen geurbeleid.

In de nabijheid van het plangebied aan de Wellenberg 2, daar waar twee nieuwe woningen worden gerealiseerd, ligt één agrarisch bedrijf (Wellenberg 5) op een afstand van circa 80 meter. Hiermee wordt voldaan aan de geldende normen vanuit de Wet geurhinder en veehouderij.

In de omgeving (< 1 km) van het plan op locatie de Wellenberg 2 zijn geen grote intensieve veehouderijen aanwezig. Voldoende aannemelijk is dat wordt voldaan aan de geurnorm 14.0 odeur die op basis van de Wet geurhinder en veehouderij geldt voor geurgevoelige objecten buiten de bebouwde kom.

5.7 Bedrijven en milieuzonering

Zowel de ruimtelijke ordening als het milieubeleid stellen zich ten doel een goede kwaliteit van het leefmilieu te handhaven en te bevorderen. Dit gebeurt onder andere door milieuzonering. Onder milieuzonering verstaan we het aanbrengen van een voldoende ruimtelijke scheiding tussen milieubelastende bedrijven of inrichtingen enerzijds en milieugevoelige functies als wonen en recreëren anderzijds. De ruimtelijke scheiding bestaat doorgaans uit het aanhouden van een bepaalde afstand tussen milieubelastende en milieugevoelige functies. Die onderlinge afstand moet groter zijn naarmate de milieubelastende functie het milieu sterker belast. Milieuzonering heeft twee doelen:

- het voorkómen of zoveel mogelijk beperken van hinder en gevaar bij woningen en andere gevoelige functies;
- het bieden van voldoende zekerheid aan bedrijven dat zij hun activiteiten duurzaam onder aanvaardbare voorwaarden kunnen uitoefenen.

Voor het bepalen van de aan te houden afstanden wordt de VNG-uitgave 'Bedrijven en Milieuzonering' uit 2009 gebruikt. Hierin zijn voor een hele reeks van milieubelastende activiteiten (naar SBI-code gerangschikt) richtafstanden gegeven ten opzichte van milieugevoelige functies. De lijst geeft richtafstanden voor de ruimtelijk relevante milieuaspecten geur, stof, geluid en gevaar. De grootste van de vier richtafstanden is bepalend voor de indeling van een milieubelastende activiteit in een milieucategorie en daarmee ook voor de uiteindelijke richtafstand. De richtafstandenlijst gaat uit van gemiddeld moderne bedrijven. Indien bekend is welke activiteiten concreet zullen worden uitgeoefend, kan gemotiveerd worden uitgegaan van de daadwerkelijk te verwachten milieubelasting in plaats van de richtafstanden. De afstanden worden gemeten tussen enerzijds de grens van de bestemming die de milieubelastende functie(s) toelaat en anderzijds de dichtst daarbij gelegen situering van de gevel van een milieugevoelige functie die op grond van het bestemmingsplan mogelijk is. De navolgende tabel geeft de relatie tussen milieucategorie, richtafstanden en omgevingstype weer.

milieucategorie	richtafstand tot omgevingstype rustige woonwijk
1	10 m
2	30 m
3.1	50 m
3.2	100 m
4.1	200 m
4.2	300 m

Het systeem van richtafstanden gaat uit van het principe van scheiding van functies: de richtafstandenlijst geeft richtafstanden tussen bedrijfslocatie en omgevingstype rustige woonwijk respectievelijk gemengd gebied. Binnen gebieden met functiemenging zijn er milieubelastende en milieugevoelige functies die op korte afstand van elkaar zijn of worden gesitueerd. Bij gebieden met functiemenging kan gedacht worden aan stads- en wijkcentra, horecaconcentratiegebieden en woongebieden met kleinschalige c.q. ambachtelijke bedrijvigheid. Het kan gaan om bestaande gebieden met functiemenging en om gebieden waar bewust functiemenging wordt nagestreefd, bijvoorbeeld om een grotere levendigheid tot stand te brengen. Hiernaast gelden ten aanzien van bedrijven die onder de werkingssfeer van de Wet milieubeheer vallen, deze Wet en haar uitvoeringsbesluiten als toetsingskader voor de toegestane bedrijfshinder.

Met het realiseren van een milieugevoelige bestemming (woningen) is het nodig dat milieuzonering heeft plaatsgevonden om voldoende ruimtelijke scheiding tussen milieubelastende bedrijven of inrichtingen enerzijds en milieugevoelige functies als wonen en recreëren anderzijds te garanderen.

Aan het erf de Wellenberg 2 te Wijhe worden twee compensatiewoningen toegevoegd. Voor de naastgelegen melkrundveehouderij (Wellenberg 5) geldt een richtafstand van 100 meter m.b.t. geur. Hier wordt niet aan voldaan (het erf ligt op ongeveer 80 meter van de dichtstbijzijnde nieuwe woning). In plaats van de richtafstand geldt voor geur echter de wettelijke afstand van 50 meter die op basis van de wet geurhinder en veehouderij geldt in het buitengebied. Aan deze wettelijke afstand wordt voldaan.

Aan de Fortmonderweg 21 te Olst wordt geen woning toegevoegd en is geen toets aan richtafstanden van toepassing.

5.8 Vormvrije m.e.r.-beoordeling

Het Besluit milieueffectrapportage geeft activiteiten en gevallen aan waarin een milieueffectrapport moet worden gemaakt. Ook gelden er verplichtingen als een voorgenomen project valt onder de genoemde activiteiten, maar niet onder de drempelwaarden. Voor projecten of activiteiten die beneden de drempelwaarden vallen moet een toets worden uitgevoerd of belangrijke nadelige milieugevolgen kunnen worden uitgesloten. Voor deze toets wordt de term vormvrije m.e.r.-beoordeling gehanteerd. Deze vormvrije m.e.r.-beoordeling kan tot twee conclusies leiden:

- belangrijke nadelige milieugevolgen zijn uitgesloten: er is geen m.e.r. beoordeling noodzakelijk;
- belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu zijn niet uitgesloten: er moet een m.e.r.-beoordeling plaatsvinden of er kan direct worden gekozen voor m.e.r.

De toetsing in het kader van de vormvrije m.e.r.-beoordeling dient te geschieden aan de hand van de selectiecriteria in bijlage III van de EEG-richtlijn milieueffectbeoordeling. In deze bijlage staan drie hoofdcriteria centraal:

- de kenmerken van het project;
- de plaats van het project;
- de kenmerken van de potentiële effecten.

Het voorliggende plan is niet m.e.r.-plichtig. Uit de uitgevoerde onderzoeken is daarbij gebleken dat er geen sprake is van significant negatieve effecten op het milieu. Gelet op de kenmerken van het project, de plaats van het project en de kenmerken van de potentiële effecten zullen geen belangrijke negatieve milieugevolgen optreden. Eén en ander blijkt tevens uit dit hoofdstuk waarbij uitgebreid is ingegaan op de milieu- en omgevingsaspecten.

5.9 Leidingen

Ten behoeve van het plan dient rekening te worden gehouden met de aanwezigheid van ondergrondse kabels en planologisch relevante leidingen. In de bodem van het plangebied liggen voor zover bekend, op beide locaties, geen primaire hoofdleidingen.

5.10 Verkeer en parkeren

Met het voorliggende plan wordt een voormalige agrarisch erf aan de Wellenberg 2 omgevormd naar een woonerf. Dit erf blijft gebruik maken van de huidige ontsluiting. Deze weg betreft een goede, overzichtelijke ontsluitingsweg. Op het erf is voldoende parkeergelegenheid (net als in de huidige situatie) voor de auto's van de toekomstige bewoners van het erf en eventuele bezoekers.

5.11 Conclusie

In dit hoofdstuk zijn alle relevante milieuaspecten beschreven. Hieruit kan worden geconcludeerd dat de voorgenomen ontwikkeling geen belemmeringen met zich meebrengt.

6 Uitvoerbaarheid

6.1 Inleiding

Dit hoofdstuk beschrijft de uitvoerbaarheid van het te ontwikkelen plan. De ruimtelijke uitvoerbaarheid, de maatschappelijke uitvoerbaarheid en de economische uitvoerbaarheid wordt beschreven.

6.2 Ruimtelijke uitvoerbaarheid

In voorgaande hoofdstukken is beschreven hoe het voorgenomen project past binnen het van toepassing zijnde overheidsbeleid. Geconstateerd is dat er geen omgeving- en milieukundige belemmeringen zijn. Ruimtelijk is de voorgenomen ontwikkeling daarmee uitvoerbaar.

6.3 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Vooroverleg

Er is vooroverleg, als bedoeld in artikel 3.1.1. Bro, gevoerd met de provincie Overijssel en Rijkswaterstaat. De provincie Overijssel heeft geoordeeld dat het plan in het ruimtelijk beleid van de provincie past. Ook Rijkswaterstaat heeft een positief advies afgegeven.

Zienswijzen

Het ontwerp bestemmingsplan wordt voor de duur van zes weken voor zienswijzen ter inzage gelegd. Na deze termijn wordt het resultaat van de terinzagelegging in deze ruimtelijke onderbouwing weergegeven.

6.4 Economische uitvoerbaarheid

In beginsel is de gemeenteraad verplicht een exploitatieplan vast te stellen voor gronden waarop een bouwplan is voorgenomen. In een exploitatieplan wordt opgenomen welke kosten met de uitvoering van het bouwplan gemoeid zijn en wie welke kosten voor zijn of haar rekening gaat nemen. Dit is opgenomen in artikel 6.12 lid 1 van de Wet ruimtelijke ordening. Deze verplichting geldt niet als het 'verhaal van kosten van de grondexploitatie over de in het plan of besluit begrepen gronden anderszins verzekerd zijn', aldus lid 2 van dit artikel. In onderhavig geval zijn de kosten anderszins verzekerd. De initiatiefnemers dragen de kosten van het project. Met de initiatiefnemers is een anterieure overeenkomst gesloten, waarin het kostenverhaal inclusief planschade en leges) is geregeld. Hierdoor is het kostenverhaal voor de gemeente volledig verzekerd.

6.5 Conclusie

Uit de voorgaande paragrafen blijkt dat het voorgenomen plan ruimtelijk, maatschappelijk, en economisch uitvoerbaar is. De voorgenomen ontwikkeling kan dus worden gerealiseerd.

